

Escola Isabel De Villena

REFLEXIONS SOBRE EDUCACIÓ

Treball de Recerca

Judit Galí Moya

Tutora: Meritxell Balcells Sanahuja

Curs 2014/2015

2on Batxillerat

Vull agrair a la Meritxell Balcels per l'ajuda i els coneixements que m'ha donat per poder fer el meu Treball de Recerca i el temps que ha dedicat a la supervisió del treball.

També vull agrair l'amabilitat del personal del Ministry of Education de Regne Unit per facilitar-me webs d'informació.

TREBALL DE RECERCA: COMPARACIÓ DE SISTEMES EDUCATIUS EUROPEUS

Índex TR:

| | |
|--|----|
| 1. Introducció..... | 2 |
| 2. Sistema educatiu: Concepte..... | 4 |
| 3. L'informe PISA..... | 6 |
| 4. Anàlisi de diferents sistemes educatius europeus..... | 7 |
| 4.1 Sistema Educatiu espanyol..... | 7 |
| 4.2 Sistema Educatiu italià..... | 18 |
| 4.3 Sistema Educatiu finès..... | 27 |
| 4.4 Sistema Educatiu anglès..... | 34 |
| 5. Comparacions entre els sistemes..... | 41 |
| 6. Proposta de sistema educatiu..... | 43 |
| 7. Conclusions..... | 45 |
| 8. Bibliografia..... | 50 |

1. INTRODUCCIÓ:

He escollit aquest tema perquè és de l'actualitat, està en constant canvi i ha esdevingut un tema força transcendental últimament, sobretot a l'Estat Espanyol, per les recents reformes que s'han portat a terme les quals han creat polèmiques i desacords entre la població. Jo com a part integrant d'aquest Sistema Educatiu volia informar-me per poder entendre totes les crítiques que es fan, veure si estan ben fonamentades i crear el meu propi punt de vista a partir d'allò que he anat llegint i escoltant. Per altra banda, m'he decantat per aquest tema perquè sabia que Espanya no destaca internacionalment a nivell d'ensenyament i, per tant, l'he volgut comparar amb altres sistemes educatius referents dins l'espai europeu per a poder assenyalar possibles causes d'aquest fet.

El primer que faré, serà concretar els objectius per tal d'establir el marc del treball:

- Descobrir quins són els punts forts i febles dels sistemes educatius referents dins l'espai educatiu europeu.
- Poder valorar si estan ben fonamentades les crítiques als sistemes educatius, en particular el Sistema Educatiu Espanyol.
- Analitzar quins paràmetres influeixen més en l'èxit o fracàs dels sistemes educatius.
- Establir si existeix una relació entre la despesa econòmica en educació d'un país i els seus resultats acadèmics.
- Valorar quina distribució de l'horari lectiu afavoreix més al desenvolupament de l'alumnat.
- Presentar una proposta de sistema educatiu que representi les meves idees i valoracions respecte els coneixement que he assolit durant la confecció del treball.

Primer vaig fer la recerca d'informació per Internet, intentava que sigués de webs oficials. He cercat l'evolució de determinats paràmetres que he considerat interessants pel meu treball (com per exemple l'evolució de la inversió en educació dels darrers 10 anys, del fracàs escolar espanyol, etc.) encara que no sempre m'ha estat possible, tenint en compte el fet que és una recerca innovadora i hi ha poca bibliografia publicada al respecte. De la mateix manera he buscat paràmetres comparables i que tinguessin coherència amb la resta de sistemes educatius. També he trobat informació veient programes que tractaven de temes educatius. He cregut convenient representar les dades mitjançant gràfiques perquè, d'aquesta manera resultava més visual i em

permetia una millor anàlisi de la situació real dels sistemes educatius que apareixen al treball. Finalment, he fet una taula comparativa on he destacat les dades més significatives dels quatre sistemes per tal de fer una anàlisi posterior d'aquells paràmetres a les conclusions finals.

He trobat dificultats a l'hora de la recerca d'informació en els casos d'Anglaterra i d'Itàlia perquè no hi havia gaires dades, em va costar molt trobar webs oficials i en algun cas vaig trobar informació interessant però que no vaig poder utilitzar-la perquè la web no semblava fiable del tot i no era possible contrastar la informació.

El més interessant del treball m'ha semblat la part pràctica on he creat un sistema educatiu partint de la informació que he trobat de cada sistema i amb el que em semblava més adequat per obtenir un sistema educatiu més exitós.

2. SISTEMA EDUCATIU CONCEPTE:

Després d'haver fet una recerca en diferents pàgines web com "http://www20.gencat.cat/docs/canaleducacio/Home/Estudis/Destacats/documents/sistema_educatiu.pdf" o "<http://www.definicionabc.com/social/sistema-educativo.php>" he entès i après el significat de "Sistema Educatiu" i finalment he pogut fer la meua pròpia definició que és en la que em basaré per fer aquest treball.

Un *Sistema Educatiu* és la manera en què s'organitza l'educació en un país determinat. Normalment es divideix en diferents etapes i es pretén assolir uns objectius establerts pel govern de cada país, que a nivell social espanyol¹ són:

-Igualar les oportunitats: Tothom, o la gran majoria, de la població té accés a una educació bàsica de manera igual i de la mateixa qualitat.

-Socialitzar: Els alumnes han de relacionar-se amb altres persones, el que els permetrà ser ciutadans i adaptar-se al model social en el que s'hauran de desenvolupar com adults.

-Integrar: Les escoles pretenen integrar a tots els seus alumnes ja siguin de famílies desfavorides, d'altres ètnies o nou vinguts per tal d'evitar que hi hagi discriminacions a les escoles amb conseqüències més greus. També s'ensenya a resoldre els conflictes mitjançant el diàleg i el respecte per evitar la violència, la violència de gènere i l'assetjament escolar.

-Educar en valors: Per tal que els alumnes siguin ciutadans democràtics i tinguin llibertat personal amb la responsabilitat que correspon, s'ensenyen uns valors perquè la societat sigui respectuosa (entre diferents sexes, envers la natura i els éssers vius, etc.), no discriminadora i s'intenta inculcar la idea que l'educació és un aprenentatge que es fa al llarg de tota la vida.

-Motivar: Intentar fer més participatius tant les famílies com la societat, en general, en el procés d'aprenentatge dels alumnes i reconèixer l'esforç d'aquests i de les famílies.

A nivell d'ensenyament espanyol, els objectius que apareixen en la LOE són:

-*Millorar l'educació i els resultats escolars*, és a dir, que cada curs que es superi sigui millor que l'anterior quant a resultats perquè s'han d'estudiar les mancances de cada any per millorar-les en el següent.

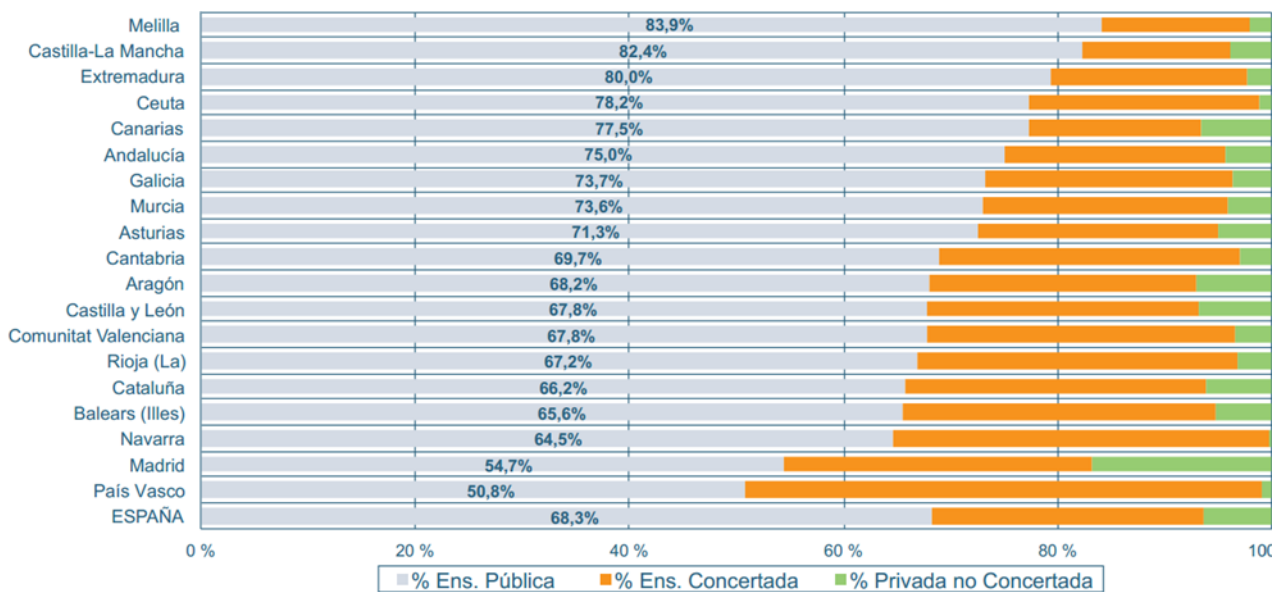
¹ El Sistema Educatiu espanyol es regeix per la LOE (*Ley Orgánica de Educación*) i actualment coexisteix a la LOMCE (*Ley Orgánica para la Mejora de la Calidad Educativa*) que és la nova reforma educativa que s'està implantant progressivament.

-Augmentar l'escolarització i disminuir el fracàs escolar, que la majoria d'estudiants aconseguixin superar amb èxit l'etapa obligatòria de l'ensenyança i augmentar el nombre d'escolarització.

-Flexibilitzar l'educació, per tal de crear interès i motivar als alumnes per desenvolupar la personalitat i les capacitats d'aquests depenent dels seus interessos i de les seves qualitats i, per tant, fer una educació més personal que requereixi un esforç individual.

A Espanya hi ha diferents tipus de centres educatius:

- Els Centres Públics (CEIPS o IES) reben el 100% dels ingressos econòmics dedicats a l'ensenyament a través de l'administració pública.
- Els Centres Privats reben tots els seus ingressos de les persones que porten els seus fills a l'escola.
- Els Centres Concertats que reben una part dels ingressos de l'Estat i l'altra part de les famílies.



3. INFORME PISA:

En el treball utilitzaré els resultats de l'informe PISA com a paràmetre per veure la situació dels sistemes educatius dels quals faré l'estudi i per comparar els mètodes d'ensenyament amb els resultats. També em baso en aquest informe perquè és el més objectiu i internacional que hi ha avui en dia i la informació que aporta està acceptada per tots els països europeus.

L'Informe PISA o *Program for International Students Assessment*

(Informe del Programa Internacional per l'Avaluació d'Estudiants) són unes proves d'habilitat lectora, matemàtica i científica que es fan cada 3 anys a més de 70 països arreu del món, tant si formen part de la OCDE (Organització per la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic) com si estan associats a l'hora de fer l'informe PISA, per veure el nivell d'educació de la població, veure si estan capacitats per enfrontar-se al món laboral, fer un estudi comparatiu entre tots els països i veure les parts que s'han de reforçar en cada sistema. Aquestes proves es fan des d'un punt de vista objectiu tot i que ha estat molt qüestionat.

L'informe PISA es fa des de l'any 2000, quan es va crear per poder comparar sistemes educatius per tal de veure el nivell d'aprenentatge més enllà d'un mateix país. Es du a terme perquè els governs dels països ho demanen.



4. ANÀLISI DE DIFERENTS SISTEMES EDUCATIUS EUROPEUS:

Tal i com he dit en la introducció el meu treball consisteix en analitzar diferents característiques de sistemes educatius europeus per veure les diferències, comparar-les posteriorment per poder treure conclusions i veure les parts febles dels diferents sistemes educatius. Tot i que em centraré, bàsicament, en l'espanyol, ja que és el que tenim, i en el finés perquè és considerat un dels millors a nivell europeu i mundial quant a resultats obtinguts en les proves PISA i, per tant, és el que he escollit com a referència.

4.1. Sistema Educatiu espanyol:

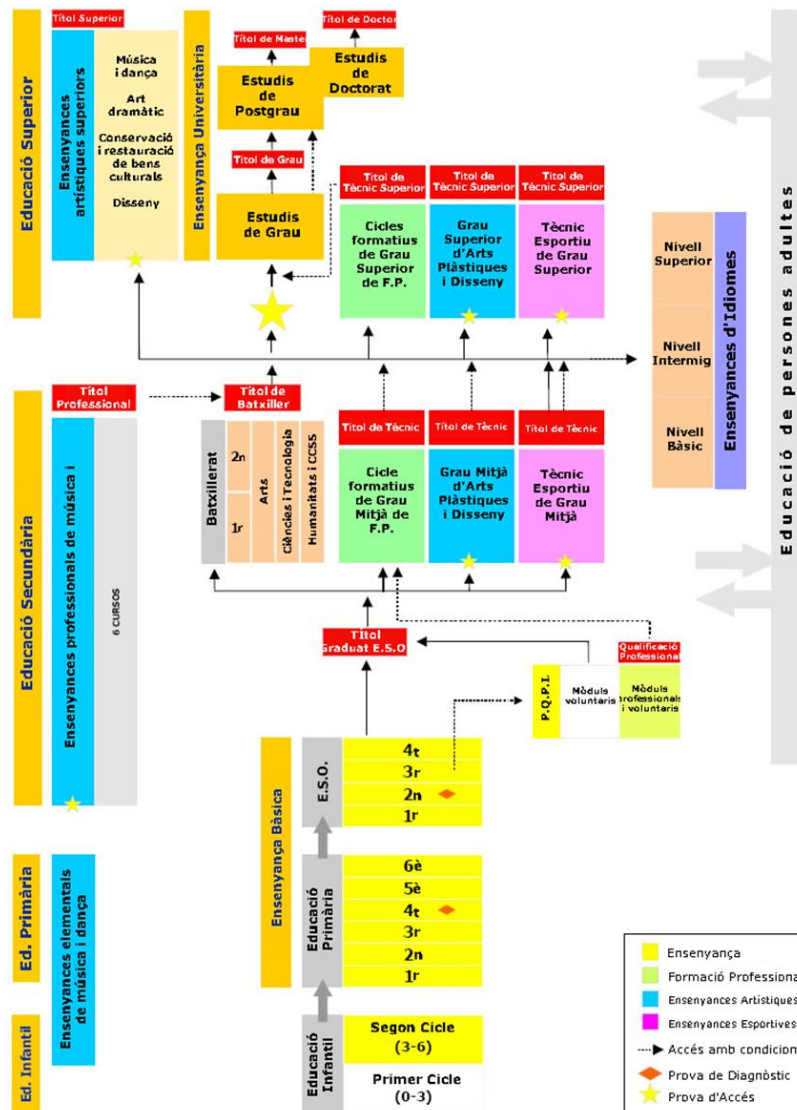
El Sistema Educatiu espanyol està regulat per la LOE (*Ley Orgánica de Educación*) que està formada per molts decrets que especifiquen la llei. Actualment s'està fent una implantació gradual d'una nova llei que es diu LOMCE (*Ley Orgánica para la Mejora de la Calidad Educativa*) la qual ha creat molta polèmica.

| LEGISLACIÓ BÀSICA QUE REGULA EL SISTEMA EDUCATIU ESPANYOL | | |
|---|---|---|
| Etapes | Normativa reguladora | Enllaç |
| Educació Infantil | Reial Decret 1630/2006, de 29 de desembre, pel que s'estableix els ensenyaments mínims del segon cicle d'Educació Infantil | http://www.boe.es/boe_catalan/dias/2007/01/11/pdfs/A00291-00299.pdf |
| Educació Primària | L'Educació Primària a la LOE (Llei Orgànica de 3 de maig de 2006, d'Ordenació de l'Educació) | http://www.boe.es/buscar/pdf/2006/BOE-A-2006-7899-consolidado.pdf |
| | Reial Decret 126/2014, de 28 de febrer, pel que s'estableix el Currículum bàsic de l'Educació Primària | http://www.boe.es/boe_catalan/dias/2014/03/01/pdfs/BOE-A-2014-2222-C.pdf |
| | Reial Decret 1190/2012, de 3 d'agost, pel qual es modifica el Reial Decret 1513/2006, de 7 de desembre, pel qual s'estableixen els ensenyaments mínims de l'Educació Primària, i el Reial Decret 1631/2006, de 29 de desembre, pel qual s'estableixen els ensenyaments mínims corresponents a l'Educació Secundària Obligatòria | http://www.boe.es/boe_catalan/dias/2012/08/04/pdfs/BOE-A-2012-10473-C.pdf |
| | Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per la Millora de la Qualitat Educativa. | http://www.boe.es/boe_catalan/dias/2013/12/10/pdfs/BOE-A-2013-12886-C.pdf |
| Educació Secundària Obligatòria | L'Educació Secundària Obligatòria a la LOE (Llei Orgànica de 3 de maig de 2006, d'Ordenació de l'Educació) | http://www.boe.es/buscar/pdf/2006/BOE-A-2006-7899-consolidado.pdf |
| | Reial Decret 1631/2006, de 29 de desembre, pel qual s'estableixen els ensenyaments mínims corresponents a l'Educació Secundària Obligatòria | http://www.boe.es/boe_catalan/dias/2007/01/11/pdfs/A00328-00419.pdf |
| | Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per la Millora de la Qualitat Educativa. | http://www.boe.es/boe_catalan/dias/2013/12/10/pdfs/BOE-A-2013-12886-C.pdf |
| Batxillerat | El Batxillerat a la LOE (Llei Orgànica de 3 de maig de 2006, d'Ordenació de l'Educació) | http://www.boe.es/buscar/pdf/2006/BOE-A-2006-7899-consolidado.pdf |
| | Reial Decret 1467/2007, de 2 de novembre, pel qual s'estableix l'estructura del batxillerat i es fixen els ensenyaments mínims | http://www.boe.es/boe_catalan/dias/2007/11/07/pdfs/A04617-04708.pdf |
| | Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per la Millora de la Qualitat Educativa. | http://www.boe.es/boe_catalan/dias/2013/12/10/pdfs/BOE-A-2013-12886-C.pdf |

Font: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

- Estructura:

El sistema educatiu espanyol es realitza amb un caràcter obligatori a partir dels 6 anys fins als 16, aquests 10 anys es divideixen en dues etapes la d'Educació Primària i la d'Educació Secundària Obligatòria. El primer té tres cicles, el Cicle Inicial comprèn primer i segon, el Cicle Mitjà comprèn tercer i quart de primària i el Cicle Superior comprèn cinquè i sisè de primària. Els professors d'aquesta etapa han de tenir els estudis d'educació (el que abans es coneixia com magisteri). L'ESO consta de 4 cursos de primer a quart. A l'ESO els professors han de ser Llicenciats o Doctors, etc. A part també hi ha etapes no obligatòries anomenades: Educació Infantil que es divideix en el Jardí d'Infants (o Primer Cicle) que va des dels 4 mesos fins als 3 anys i el Parvulari (o Segon Cicle) que va des dels 3 fins als 6 anys. També hi ha el Batxillerat que va des dels 16 fins als 18 anys i tot un seguit d'estudis per ampliar els coneixements com poden ser els Cicles Formatius, Formació Professional (FP) i carreres universitàries entre d'altres.



Font: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

- Horaris:

Els horaris varien segons l'etapa en la que estiguem i depenent de l'escola en la que ens fixem. Però el que sí que és igual per a tothom són les hores lectives que estableix el govern. Durant la primària es fan 25 hores lectives a la setmana i la tutora de cada curs s'encarrega de donar la majoria d'assignatures als seus alumnes, excepte les que són Especialitat com Anglès, Educació Física i Música. A l'ESO i el Batxillerat es fan 30 hores setmanals; en aquest cas les classes les donen professors llicenciats en cada matèria. Hi ha un mínim de 175 dies lectius per curs. La resta d'horaris relatius a l'educació no obligatòria, exceptuant el Batxillerat, depenen de cada centre.

- Matèries:

1) Durant l'Educació Infantil es cursen matèries molt generals que són: *Descoberta d'un mateix, Descoberta de l'entorn natural i social i Intercomunicació i Llenguatges que comprèn el verbal, el matemàtic, el plàstic i el musical.*

2) A l'Educació Primària les matèries que es donen són: *Llengua Castellana i Literatura, Llengua cooficial (si n'hi ha) i Literatura, Llengua Estrangera, Matemàtiques, Coneixement del Medi Natural, Educació Física i Educació Visual i Plàstica.* Hi ha escoles, normalment concertades o privades, que ofereixen altres assignatures, ampliant així les hores curriculars, com potser Religió o altres idiomes estrangers.

3) A l'ESO durant els primers 3 anys totes les assignatures que es fan són obligatòries per a tots els alumnes i no hi ha assignatures optatives. Es dona *Llengua Castellana i Literatura, Llengua cooficial (si n'hi ha) i Literatura, Llengua Estrangera, Ciutadania, Ciències Socials (Història i Geografia), Ciències de la Naturalesa (Biologia, Geologia, Física i Química), Matemàtiques, Tecnologia, Educació Visual i Plàstica, Música, Educació Física, Tutoria* i optatives. A part de les que ofereix el centre de més a més com pot ser *Religió, Lectura o altres idiomes estrangers.*

Això canvia a quart d'ESO on sí hi ha optatives, les quals varien molt més depenent dels centres i del professorat que es té per poder oferir determinades assignatures. Les optatives tendeixen a ser entre ciències o lletres perquè els alumnes comencin a decidir el camp en el què volen continuar.

4) Al Batxillerat hi ha 3 branques bastant diferenciades que són: el de Ciències, el de Lletres i l'Artístic. No obstant això, els alumnes també fan les assignatures troncal.

El Batxillerat de Ciències es diferencia de la resta perquè es dona *Matemàtiques, Química i Física o CTMA* (Ciències de la Terra i el Medi Ambient). Les ciències, alhora, es divideixen en el Batxillerat Científic o Biosanitari en el qual es fa *Biologia* i el Tecnològic on es fa *Dibuix Tècnic*.

En el Batxillerat de Lletres es dona *Història del Món Contemporani i Literatura Universal*. Les lletres alhora es divideixen en el Batxillerat de Ciències Socials on es fa *Mates Aplicades i Economia i Organització d'Empresa* i el d'Humanitats on es fa *Llatí i Literatura Castellana o Catalana*.

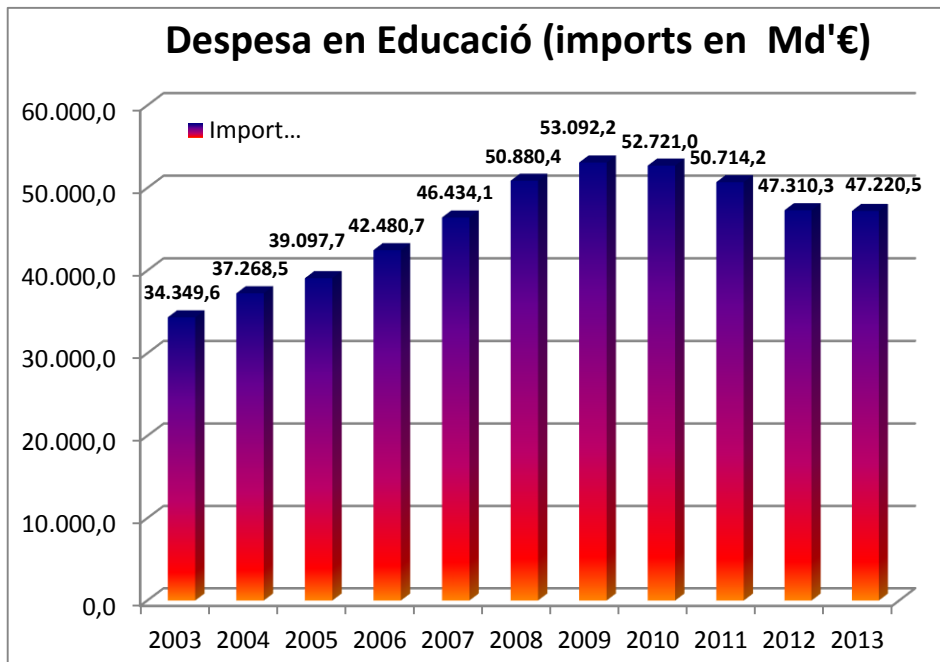
Per últim hi ha el Batxillerat Artístic on fan *Cultura Audiovisual, Història de l'Art i Tècniques d'Expressió Gràficoplàstica*. Llavors hi ha l'especialitat d'Arts Plàstiques, Imatge i Disseny on es fa *Volum, Dibuix Artístic i Dibuix Tècnic*. L'altra especialitat és la d'Arts Escèniques, Música i Dansa on es cursa *Anàlisi Musical, Història de la Música i de la Dansa i Arts Escèniques*.

- Despeses en Educació per part del govern:

Les despeses en Educació són competències transferides a cada Comunitat Autònoma, és a dir, que varien molt ja sigui pel nombre d'estudiants o pel nombre d'escoles públiques /concertades /privades que hi ha a cada comunitat.

Segons les dades que publica el Ministerio de Educación, Cultura y Deporte espanyol, l'estat inverteix, en educació pública el 4,55% del PIB, que es tradueix en 6.401€ per cada alumne de primària a l'any, 8.516€ per cada alumne de secundària a l'any i 10.681€ per a cada alumne d'educació superior. Això vol dir que Espanya inverteix en cada alumne més de la mitjana europea però obté uns resultats per sota de la mitjana d'Europa.

Aquest valors estan homogeneïtzats amb Europa per la PPA (Paritat del Poder Adquisitiu), és a dir, que els han igualat entre ells per a què la seva comparació sigui coherent.

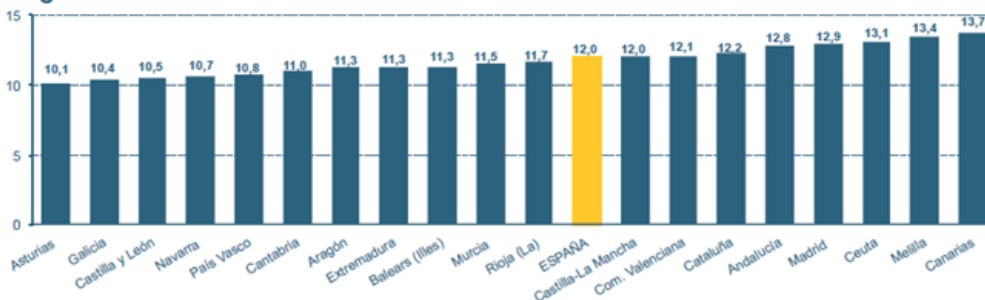


Font: Eurostat

- Ràtio d'alumnes/professor:

Segons les dades que publica el Ministerio de Educación, Cultura y Deporte, a Espanya hi ha una mitjana de 12 alumnes per professor, encara que aquesta estadística té en compte tots els professors que poden haver en una aula de reforç o especialitzats per a nens amb dificultats (Professors d'Educació Especial). Normalment les aules acostumen a tenir més de 20 alumnes ja que no es necessiten professors d'assistència.

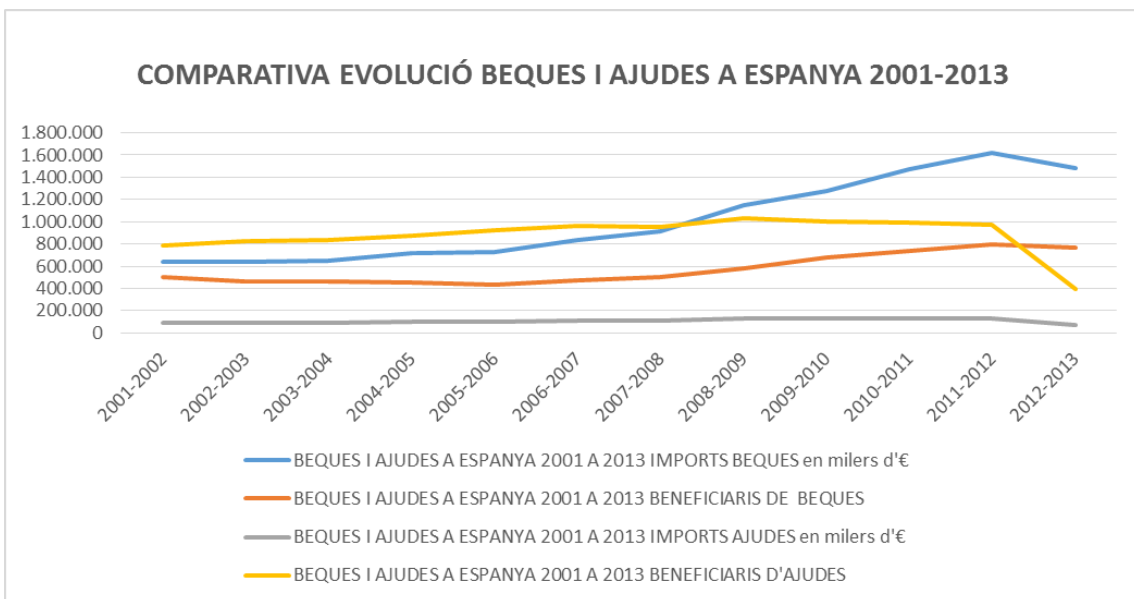
Número medio de alumnos por profesor y comunidad autónoma. Enseñanzas de Régimen General no universitarias. Curso 2012-2013



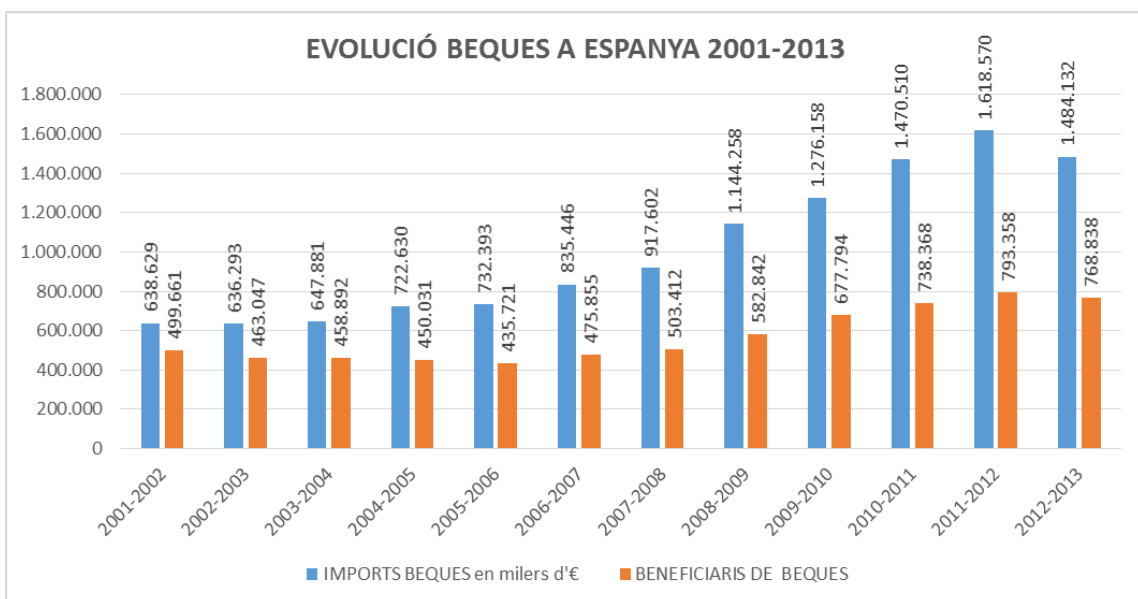
Font: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

- Beques i ajudes a les famílies:

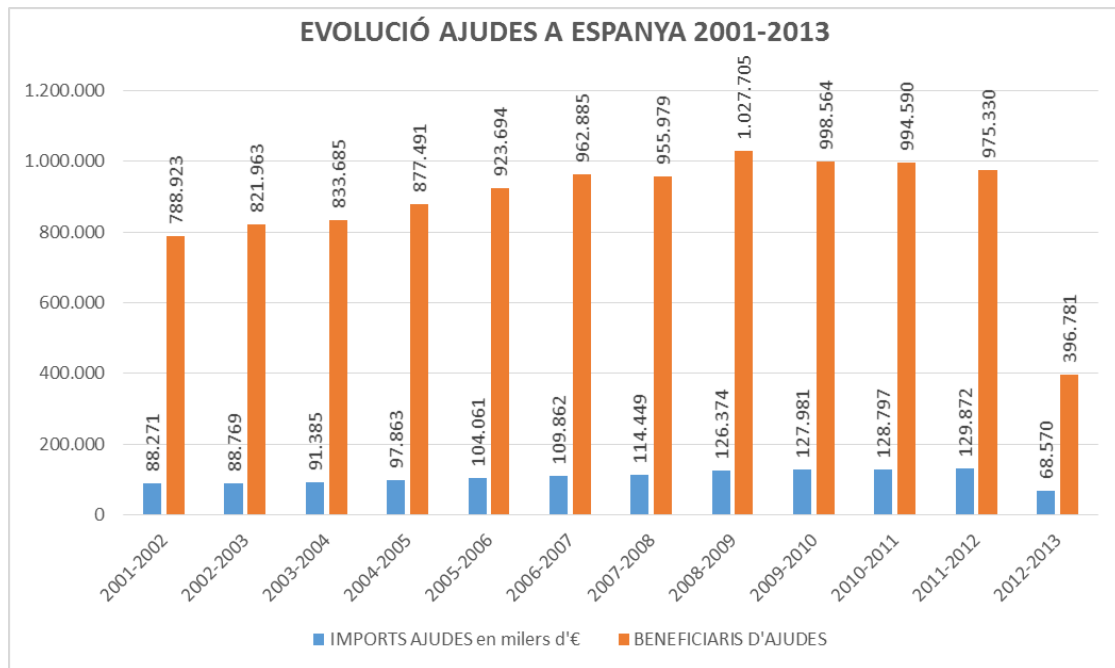
Les beques i les ajudes són subvencions que es donen a les famílies dels alumnes, per tal que aquests puguin des de cursar uns estudis o realitzar una investigació fins a obtenir el servei de menjador o materials. A Espanya es va fer una aportació de 1.484.132.000 € a beques durant el curs 2012/13 de les quals es van beneficiar 768.838 persones. Quant a ajudes en el mateix curs es van fer unes aportacions de 68.570.000 € i es van beneficiar 396.781 persones. Amb aquesta gràfica podem veure que en els últims 10 anys han anat augmentat les aportacions econòmiques per part del govern però aquesta tendència s'inverteix a partir del l'any 2012/13 quan van baixar una mica.



Font: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte



Font: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte



Font: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

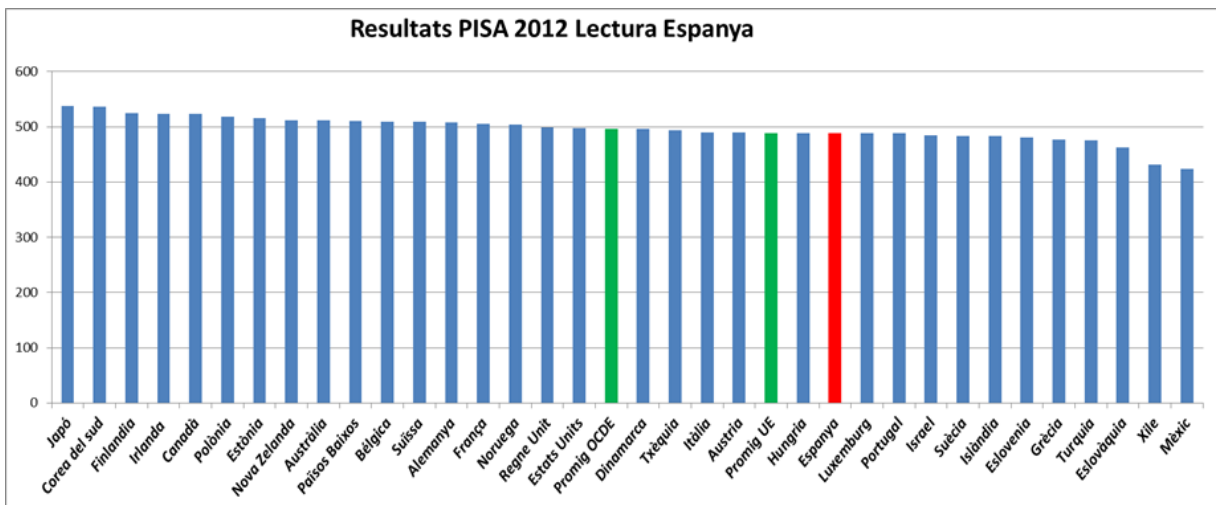
- Resultats PISA:

Espanya no és un dels països punters quant a educació ja que sempre està per sota de la mitjana tant la de l'OCDE com l'europea en totes les proves de l'informe PISA. Això es dona per diferents factors que marquen la diferència entre els països.

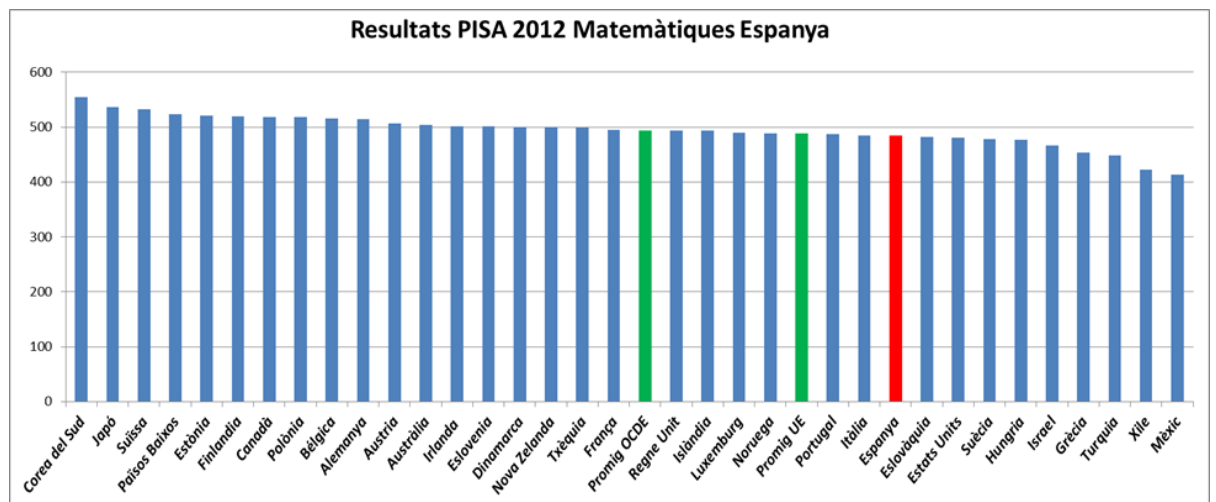
Una de les principals diferències és l'autonomia dels centres espanyols, que es mínima, degut a la poca aportació de punts de vista o valoracions que poden fer els professors de cada centre per tal de millorar l'ensenyament, ja que principalment les decisions més importants les pren el govern central el qual delega algunes decisions a les conselleries autonòmiques. Per tant, els docents poden aportar idees dintre d'un marge molt reduït tot i que són els professionals que millor saben com funciona aquest món i millor coneixen el seu alumnat. Això passa perquè a Espanya cada cop que hi ha un canvi de govern, hi ha un gran canvi de lleis amb ideologies partidistes i sempre han pres decisions en l'àmbit de l'Educació que haurien d'haver consensuat amb els professors per veure si són viables, efectives o útils a l'hora d'ensenyar ja que només ells ho poden valorar. Amb l'informe PISA s'ha pogut comprovar que els països com Corea, Finlàndia o Shanghai que donen més autonomia a les escoles obtenen millors resultats. L'autonomia del centre també afecta al rendiment quant a la disciplina perquè els alumnes pensen que l'escola els ha d'aguantar ja que no poden fer altra cosa mentre que en escoles més autònomes els alumnes poden ser expulsats i traslladats de centre escolar.

Un altre problema és la inversió que es fa en educació, perquè els diners s'inverteixen en el que el ministeri o conselleria decideix i no on realment es necessita i per tant aquestes inversions són de cara al poble per donar una bona imatge ja sigui construint escoles o inaugurant biblioteques, etc.

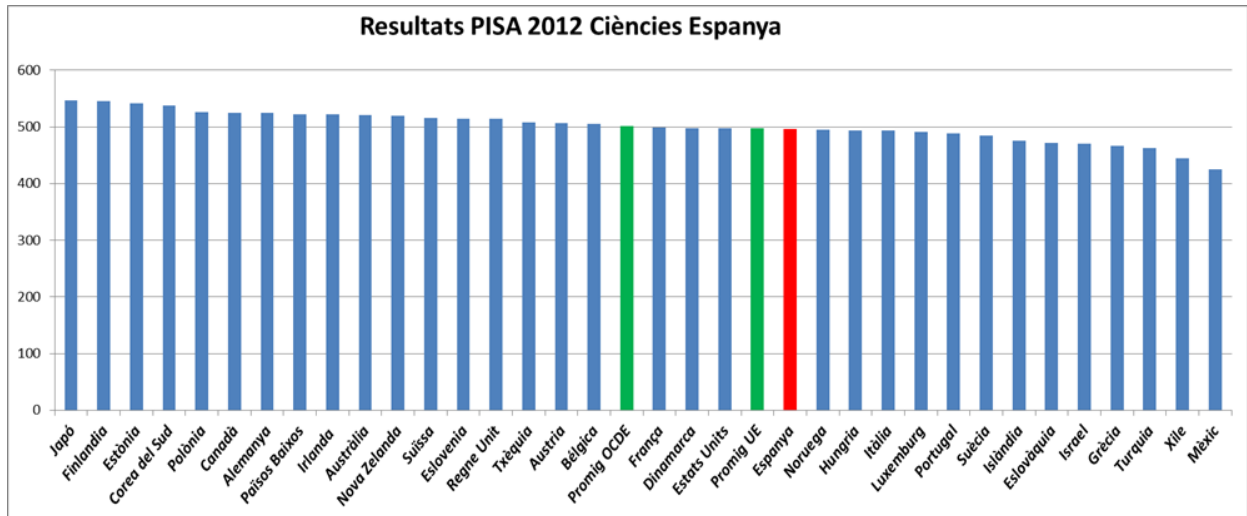
Per acabar també s'atribueix el fracàs al tipus de preguntes que es fan ja que estan orientades a la reflexió i aplicació de coneixements cosa que en el Sistema Educatiu espanyol no s'ha començat a treballar d'aquesta manera fins a finals de la primera dècada del 2000 i tradicionalment s'ha valorat més la memorització (el "saber" i no "el saber fer").



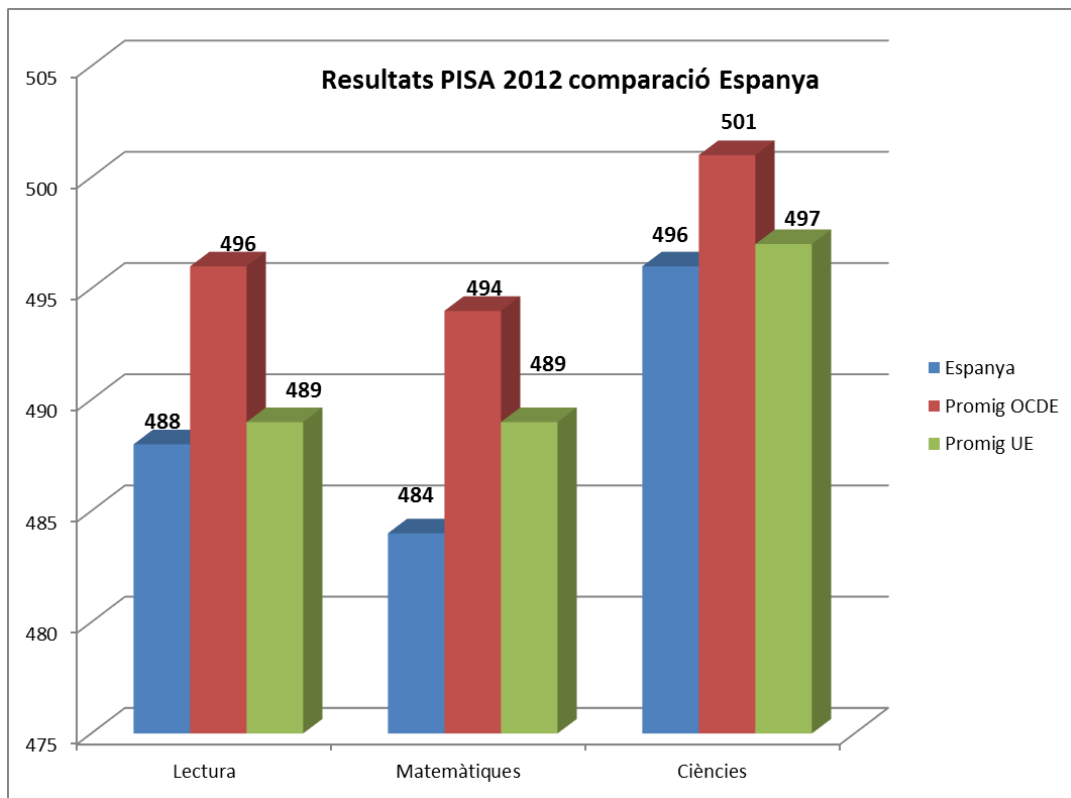
Font: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte



Font: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

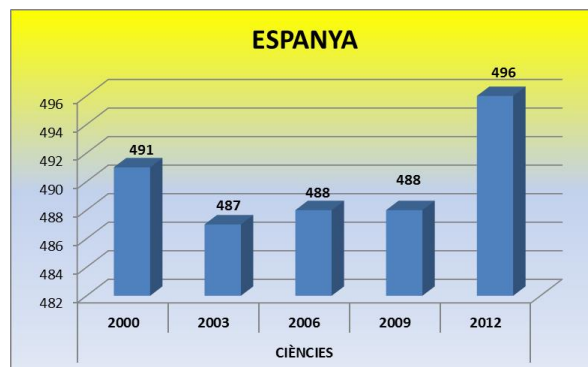
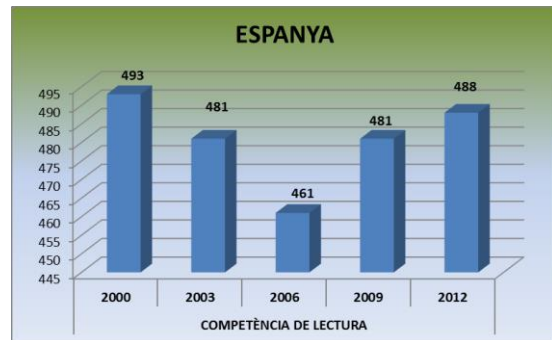
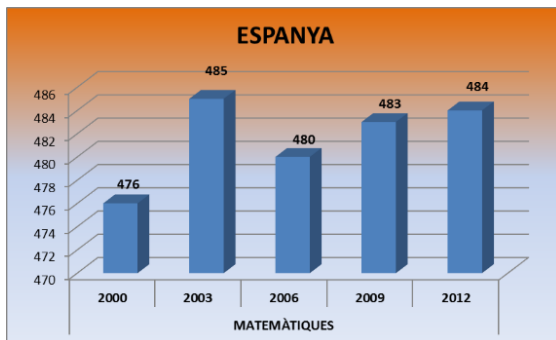


Font: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte



Font: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Evolució dels resultats PISA:



Font: Ministerio de Educación, Cultura y Deporte

Com podem veure a les gràfiques superiors l'Estat Espanyol va fer una lleugera baixada l'any 2006 de la qual s'ha anat recuperant poc a poc.

- L'abandonament escolar espanyol:

S'entén per abandonament escolar el percentatge d'alumnes que deixen els estudis un cop aprovada l'Educació Secundària Obligatòria o que no l'han arribat a aprovar i que tenen entre 18 i 24 anys.

L'any 2013 la mitjana europea d'abandonament escolar era d'un 11,9% i a Espanya és del 23,5%, és una xifra molt alta, però ha millorat respecte la del 2012 que era del 25% i durant la darrera dècada ha baixat en 8 punts. El que passa és que a la resta d'Europa s'ha reduït notablement.

La reducció a Espanya de l'abandonament escolar, segons el sociòleg Mariano Fernández Enguita², és deguda a que actualment el mercat de treball és molt menys atractiu per als joves amb baixa qualificació degut a la crisi. En no tenir feina, els joves tornen a estudiar, per tant, es

² Enguita és catedràtic de sociologia a la universitat Complutense, de reconeixement a nivell mundial i ha estat professor o investigador invitat per moltes universitats americanes i algunes europees.

creu que és una reducció temporal, ja que quan torni a incrementar-se l'oferta laboral aquestes persones tornaran a abandonar l'escola per incorporar-se al mercat de treball.

Enguita creu que cal fer una reforma del sistema educatiu per lluitar contra el fracàs escolar i que es revisi a fons els criteris d'avaluació, també opinen els experts que a Espanya hi ha unes taxes de suspensos molt altes en l'ensenyament obligatori que dificulten que els alumnes vulguin continuar estudiant. El professor Enguita comenta:

“El que passa a Espanya pot resumir-se en una frase: S'ensenya menys i s'exigeix més”

EVOLUCIÓ DE L'ABANDONAMENT ESCOLAR A ESPANYA

| <u>2000</u> | <u>2007</u> | <u>2009</u> | <u>2010</u> | <u>2011</u> | <u>2012</u> | <u>2013</u> |
|---------------|-------------|---------------|---------------|---------------|-------------|---------------|
| <u>29,10%</u> | <u>31%</u> | <u>31,20%</u> | <u>28,40%</u> | <u>26,50%</u> | <u>25%</u> | <u>23,50%</u> |

- Formació del professorat:

En el Sistema Educatiu espanyol, els futurs docents han de fer un grau en Educació Infantil (de 3 a 6 anys) o en Educació Primària (de 6 a 12 anys). Els estudiants d'Educació opten a una menció en el cas que s'especialitzin en: Gestió de Centre, Educació Especial, Anglès, Música o Educació Física. En el cas dels professors de Secundària, Batxillerat i FP han de ser llicenciats, és a dir, que han de fer la carrera corresponent a la matèria que volen donar i després fer el màster de professorat de secundària per poder donar classes. Aquest màster es fa des del curs 2009/10 i anteriorment es feia el CAP (Curs d'Adaptació Pedagògica). Per ser professor d'universitat s'ha de fer la carrera i, a partir de la introducció del Pla Bolonya, també un doctorat.

4.2) Sistema Educatiu italià:

Itàlia té moltes lleis i decrets en l'àmbit de l'educació i només he posat les més recents:

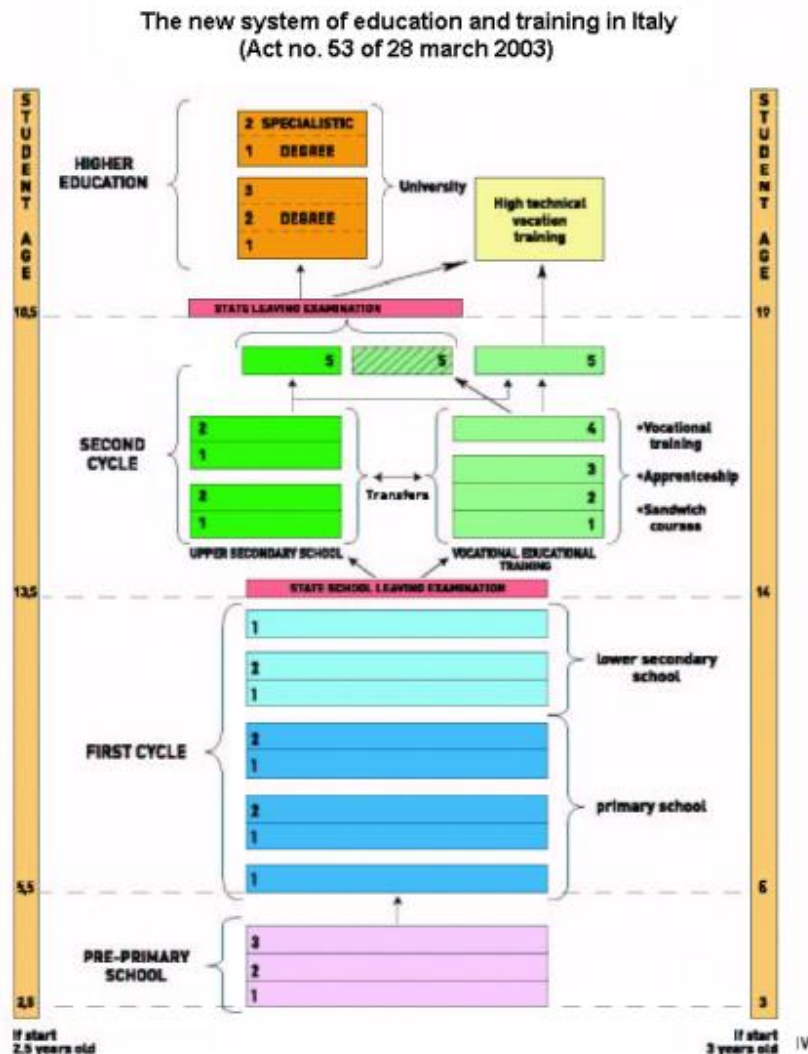
| LEGISLACIÓ BÀSICA QUE REGULA EL SISTEMA EDUCATIU ITALIÀ | |
|---|--|
| Etapes | Normativa reguladora |
| Normativa General i Bàsica | Llei 53/2003 , de la reforma del sistema educatiu. Es publiquen sis decrets per a facilitar la seva implantació. Introdueix el concepte de dret/deure a rebre formació durant un total de 12 anys, si be l'escolarització obligatòria és de 10 anys. |
| | Llei 296/2007 , (Llei de Finançament 2007) que implanta les previsions de la normativa anterior, iniciant al curso 2007-08 l'ampliació de l'escolarització obligatòria. Aquesta llei també amplia l'edat d'incorporar-se al mercat laboral als 16 anys. |
| | Llei 517/1995 , d'Evaluació. |
| Scuola materna | Llei de 3 de Juny de 1991 , confirma l'Autonomia pedagògica en l'Etapa de Preescolar. |
| Scuola primaria | Llei 148/1990 , que reestructura l'Educació Primària. |
| Scuola secundaria | Llei 133/2008 , de reforma de l'Educació Secundària superior. |

- Estructura:

A Itàlia l'Educació Obligatòria va des dels 6 fins als 16 anys i està dividida en 2 grans cicles: el primer cicle comprèn la *Scuola Primaria* (Educació Primària) que va des dels 6 fins als 11 anys, és obligatori començar el curs pels nens que compleixen 6 anys abans del 31 d'agost i també poden ser matriculats en un curs els nens que van néixer fins al 30 d'abril de l'any següent. També comprèn la *Scuola Media o Scuola Secondaria di I grado* (Educació Secundària inferior o elemental) que va des dels 11 fins als 14 anys i són 3 cursos on no es fa cap especialització. El segon cicle inclou la *Scuola Secondaria di II grado* (Educació Secundària Superior) que va des dels 14 fins als 18 anys i els 2 primers anys són obligatoris.

Com a educació no obligatòria hi ha el *Nidi d'Infanzia* (Guarderia) on van els nens fins als 3 anys, la *Scuola Materna* (Educació pre-primària) que al no ser obligatòria és gratuïta i van els nens de 3 a 6 anys i els 3 últims anys de l'Educació Secundària Superior que es destinen a l'especialitat que es vol fer, i per tant, hi ha diferents *Licei* (Batxillerats) segons el que els alumnes volen fer. Per acabar hi ha la formació professional que té diferents nivells ja que hi ha alumnes que comencen amb 16 anys i altres que acaben l'educació secundària superior i ho fan als 18.

Tots els alumnes han de realitzar un examen en acabar la *Scuola Primaria* i la *Scuola Media* per poder passar al següent cicle.



- Horaris:

Itàlia juntament amb altres països com Dinamarca i Països Baixos tenen el curs escolar més llarg, que dura 200 dies aproximadament. Hi ha escoles que donen classes els dissabtes al matí.

Els horaris a Itàlia són força variats entre el nord i el sud, degut als diferents horaris de dinar: al nord dinen cap a les 12:30 i al sud no abans de les 14:00. Jo m'he basat en els més estàndards.

A l'escola Nidi d'Infanzia es comença a les 9:00 i s'acaba a les 16:00 igual que a la Scuola Materna encara que els nens poden romandre a l'escola des de les 7:30 fins a les 18:30 en cas que els pares no puguin recollir-los per l'horari de la feina. Les classes a la Scuola Primaria són de 25 hores setmanals. A la Scuola Media només són pel matí igual que a l'educació secundària superior, incloent el Licei, que han de fer un mínim de 30 hores i un màxim de 36.

- Matèries:

1) Durant la Scuola Materna es fan *activitats per expressar la creativitat* dels alumnes, *Música* on aprenen cançons i poemes, entre d'altres.

2) A la Scuola Primaria s'imparteixen classes de *Matemàtiques, Geografia, Ciències Socials i Naturals, Música, Italià, Anglès i Informàtica*. Hi ha escoles, normalment concertades o privades, que ofereixen altres assignatures, com potser *Religió* o altres idiomes estrangers.

3) Durant la Scuola Media di I grado es dona *Italià, Història i Geografia, Matemàtiques, Llengua Estrangera, Química, Física i Biologia, Tecnologia, Educació Visual i Plàstica, Música, Educació Física i Religió, Lectura* o altres idiomes estrangers que les ofereix el centre per arribar a les 30 hores setmanals mínimes.

4) A la Scuola Media de II grado durant els 2 primers anys els alumnes fan *Llengua Italiana i Literatura, Anglès, Biologia i Geologia, Matemàtiques, Geografia, Història, Ciències Socials, Educació Física i Religió* o altres assignatures depenent del centre. A partir del tercer any els alumnes han de fer unes assignatures troncal més les de la especialitat. Hi ha varies opcions diferents:

-Liceo Classico: es dona *Literatura Llatina, Grega i Italiana, Filosofia i Història de l'Art*. Aquest Licei dura 5 anys.

-Liceo Científic: aquest Licei es centra en la *Física, la Química, la Biologia i la Geologia*. També dura 5 anys.

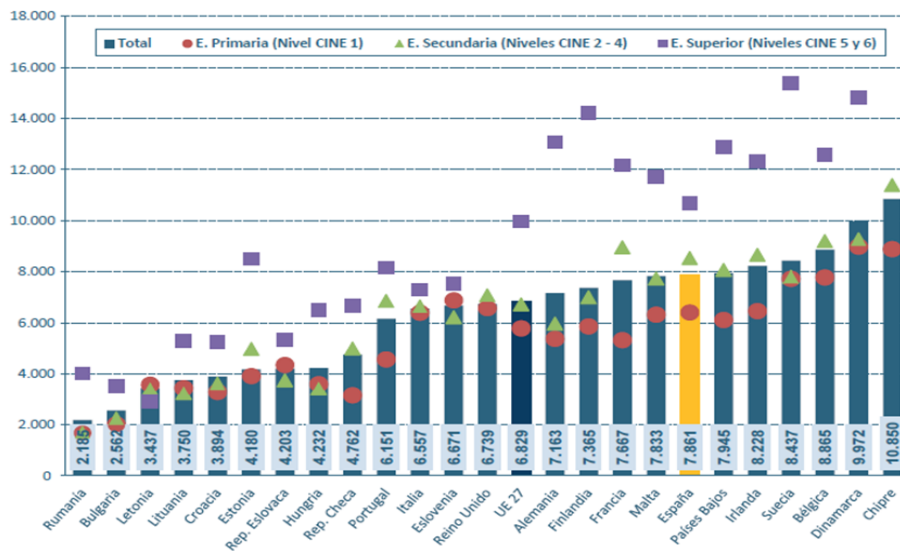
-Liceo Artístic: es treballa *la Pintura, l'Escultura i l'Arquitectura*. Dura de 4 a 5 anys.

-Istituto Magistrale: són uns estudis que fan els alumnes que volen ser professors i duren de 4 a 5 anys.

- Despeses en Educació per part del govern:

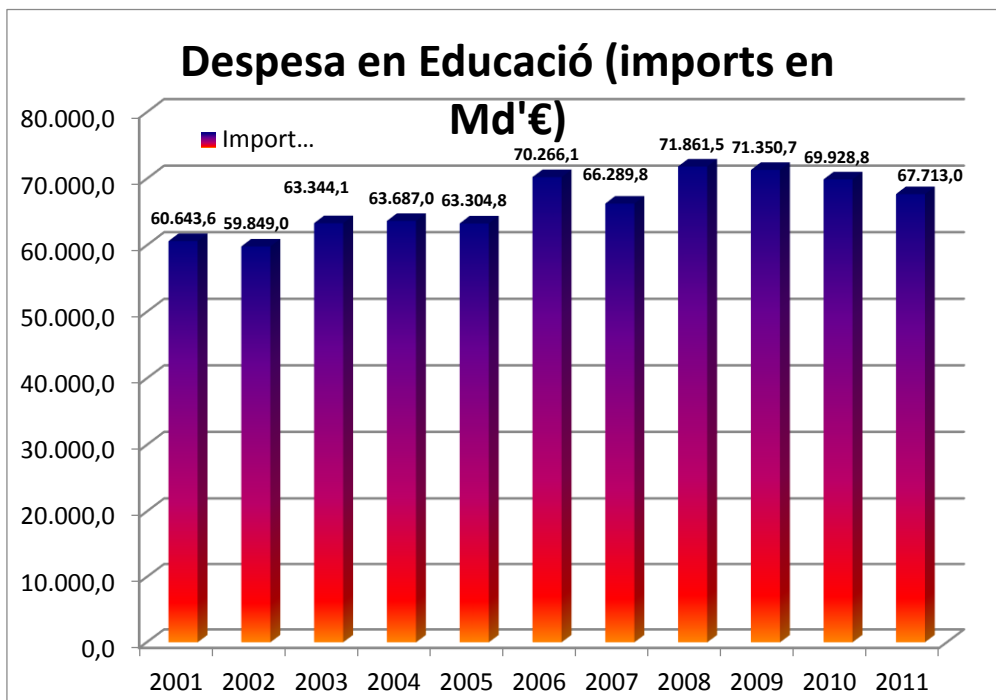
El govern italià inverteix 6.557€ per cada alumne a l'any en les escoles públiques, estant bastant per sota de la mitjana europea que es troba en els 6.829€ segons l'informe de Eurostat.

Gasto por alumno en instituciones educativas públicas (en euros PPA), por nivel educativo y país. Países de la Unión Europea. Año 2010



Font: Eurostat

L'evolució de la inversió ha sigut més o menys ascendent fins al 2006 on va decaure la despesa en educació fins al 2008 on es va recuperar i des d'on ha anat decreixent en els últims anys fins al 2011. El govern italià manté la despesa en educació entre el 4% i el 5% del PIB però a conseqüència de la crisi que comporta la disminució d'aquest implica una disminució en la despesa total en educació.



Font: Eurostat

- Ràtio d'alumnes/professor:

A Itàlia hi ha una mitjana de 12 alumnes per a cada professor durant el curs 2010/2011 segons la informació que publica l'Eurostat. L'etapa on hi ha més professors per alumne és durant l'Educació Secundària de I Grado.

Número medio de alumnos por profesor. Países U.E. Curso 2010-2011

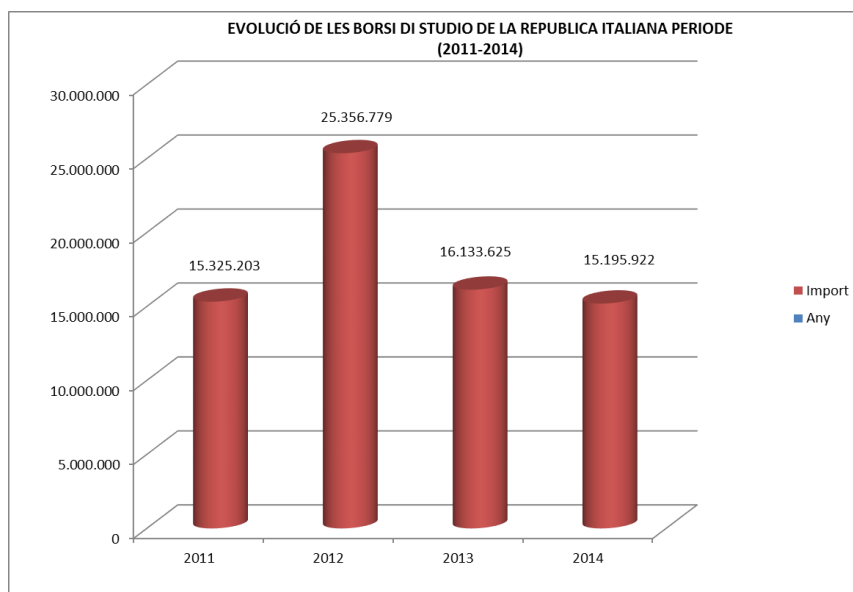
| | E. Primaria y Secundaria | E. Primaria | E. Secundaria 1ª etapa | E. Secundaria 2ª etapa |
|--------|--------------------------|-------------|------------------------|------------------------|
| Italia | 12,0 | 11,7 | 11,5 | 12,8 |

Font: Eurostat

- Beques i ajudes a les famílies:

A Itàlia les beques es diuen *borse di studio* i es reparteixen des del govern central, el qual assigna un import a cada regió i cada una d'elles estableix la seva pròpia gestió. Cada regió publica la relació de les beques en cada etapa educativa.

Segons l'evolució que podem veure al 2011 es van invertir uns 15.325.203 € i, tot i estar en plena crisi al 2012 es va fer una aportació que superava la de l'any anterior per més de 10 milions d'€, seguit de dues reduccions consecutives en els anys 2013 i 2014.



Font: Gazzetta Ufficiale

Les ajudes a Itàlia són donades a les famílies independentment de la seva renda anual, per tant, també s'ajuda als pares de les escoles privades o concertades. El Ministeri d'Educació assigna anualment ajudes per la gratuïtat dels llibres de text, per ajudar a la recuperació de problemes de la joventut, per prevenir els casos d'abandonament escolar prematur, per igualar les

oportunitats de tothom i per augmentar l'assistència a l'escola, entre d'altres. Però després cada regió també atorga algunes ajudes: pel transport escolar, pel menjador, pels alumnes amb discapacitats o pels alumnes estrangers.

- Resultats PISA:

Itàlia normalment, segons l'informe PISA, queda a prop de la mitjana europea i una mica per sobre, en la majoria dels casos, respecte Espanya. El sistema italià és un dels que té més problemes ja que la inversió en educació no sobrepassa el 4,9% del PIB mentre que la mitjana de la OCDE és del 6,2%, per contra el que sí augmenta és la deserció escolar i el nombre de persones que no acaba la universitat tenint així un 15% de graduats en front a un 31% de la OCDE.

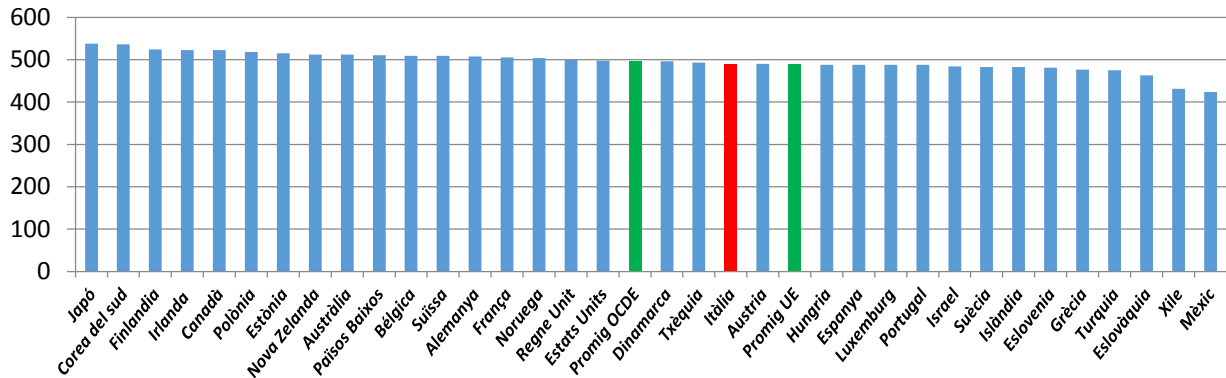
Però no sempre ha estat així, ja que després de la II guerra mundial, Loris Malaguzzi³ va crear una nova filosofia d'escola aplicada als alumnes de la Scuola Materna i la Scuola Primaria a Reggio Emilia i d'aquesta manera les escoles s'obrien a la gent del poble els quals podien veure com eren les escoles i potenciaven que els alumnes tinguessin un aprenentatge interactiu i que es poguessin expressar sense cap opressió. Aquesta filosofia es va fer molt coneguda amb el temps i és un mètode molt valorat tant per psicòlegs com professors d'altres països.

Més tard, seguint aquesta filosofia, a la dècada dels 90 Itàlia era un dels països on els centres educatius tenien més capacitat d'autogestió.

El sistema educatiu italià dona una educació universitària molt pèssima a causa dels escassos recursos, la poca inversió i els baixos salaris dels professors ja que a Itàlia, al igual que a Espanya, aquesta professió no té el prestigi que hauria de tenir ni són gaire valorades les tasques relacionades amb aquesta professió per això la inversió és menor.

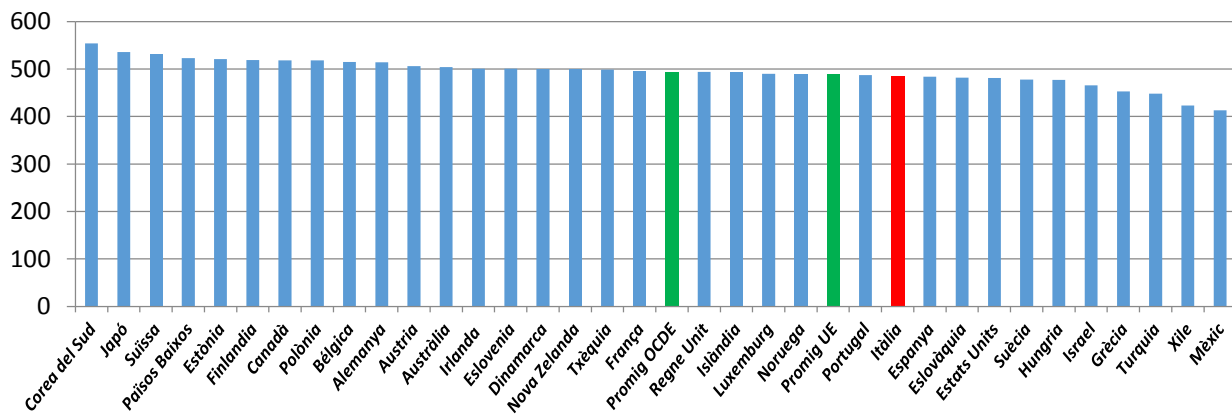
³ Loris Malaguzzi va néixer al 23 de febrer del 1920 i va morir al 1994. Va estudiar magisteri i amb 19 anys va començar a exercir com a professor, amb el pas dels anys i amb l'experiència va desenvolupar un mètode per tal d'involucrar a la societat en l'educació.

Resultats PISA 2012 Lectura Itàlia



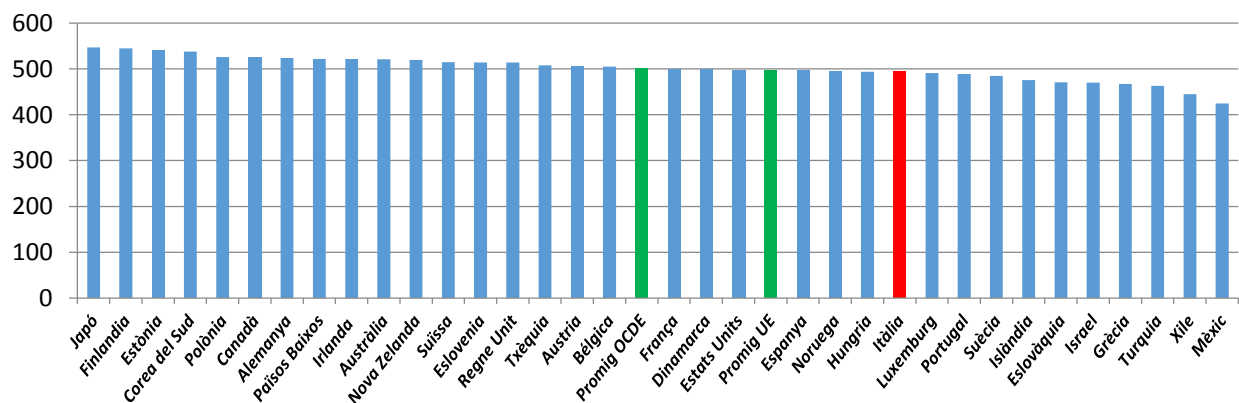
Font: Eurostat

Resultats PISA 2012 Matemàtiques Itàlia

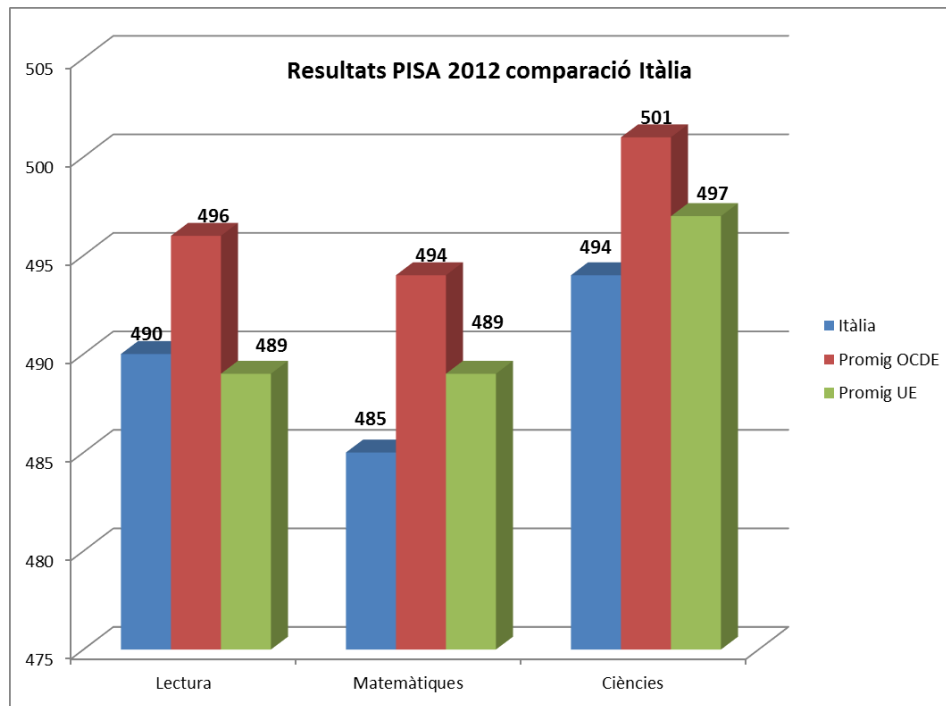


Font: Eurostat

Resultats PISA 2012 Ciències Itàlia

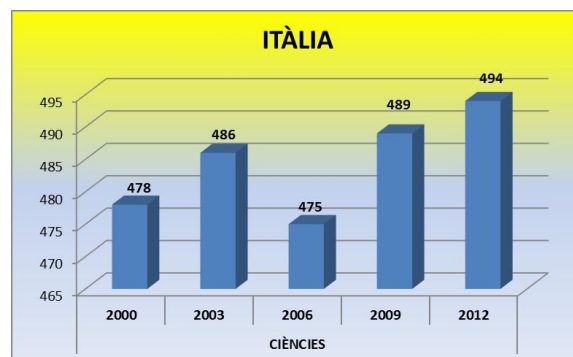
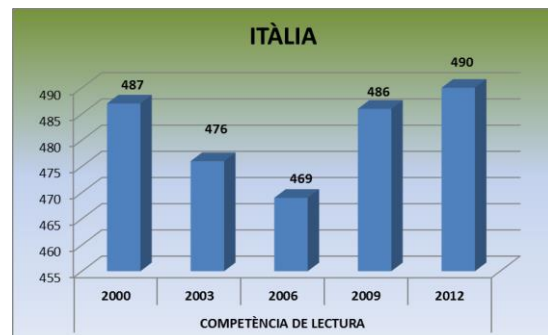
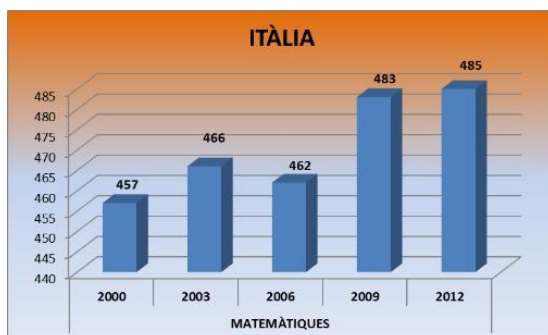


Font: Eurostat



Font: Eurostat

Evolució dels resultats PISA:



Font: Eurostat

Les gràfiques de dalt representen l'evolució d'Itàlia en les proves PISA i curiosament, igual que Espanya, va baixar una mica l'any 2006 on van obtenir els pitjors resultats respecte la resta d'anys però l'evolució en els dos últims anys ha sigut ascendent.

- Formació del professorat:

En el Sistema d'Educació italià, des del 1996, per ser professor de Nidi d'Infanzia o Scuola Materna s'ha de fer un curs de 4 anys *Laurea in Scienze della Formazione Primaria* (LSFP). Els dos primers anys són iguals i els dos últims són d'especialització en funció de l'opció triada.

Per ser professor de Scuola Primaria s'ha d'anar al *Istituto Magistrale* on es fa la formació dels futurs professors de primària que més tard hauran d'anar a les escoles a fer pràctiques i aprendre dels professors titulats.

Els professors de la Scuola Secondaria han de fer el *Corsi di Laurea* que dura de 4 a 5 anys i després poden, o fer un curs d'especialització de 2 anys (Post-Lauream corsi) o fer un examen estatal que dóna dret a ensenyar a la Scuola de Secondaria di I grado i di II grado.

4.3) Sistema Educatiu finés:

A Finlàndia creuen que no es positiu canviar les lleis d'Educació molt sovint, com fan altres països com Espanya, on pràcticament cada canvi de govern comporta una nova llei d'Educació.

La llei principal és la Education Act 628/1998 (Amendments up to 1136/2010) que es va fer al 1998 i a partir d'aquesta normativa original, quan cal, es fan modificacions mitjançant esmenes (rectificacions).

Per tant, quan a Finlàndia creuen que cal modificar alguna cosa del funcionament del sistema educatiu, es reuneixen diversos professionals de l'Educació i debaten sobre els problemes amb que es troben i quina solució creuen que pot ser la millor, quan arriben a un acord, el deriven als polítics que preparen les modificacions adients per introduir-les com a esmenes en la Llei d'Educació, Basic Education Act 628/1998 (Amendments up to 1136/2010).

- Estructura:

A Finlàndia l'educació amb caràcter obligatori va des dels 7 fins als 16 anys. Es pot començar als 6 anant a la *Lastentarha* (Guarderia) fins als 7 anys. Després comencen l'etapa obligatòria a *Peruskoulu* (Escola Primària) fins als 16 i es divideix en dos cicles: el primer el formen del 1r al 6è i el segon va dels del 7è al 9è. Els alumnes acostumen a anar a l'escola local que és gratuïta i inclou assistència sanitària, menjador, llibres i materials. Els alumnes que viuen més lluny de 5 km respecte l'escola poden demanar el reemborsament per la despesa en el transport. En aquestes aules rarament són més de 20 alumnes i se li dóna molta importància a les activitats extraescolars, per això el nivell de deures és bastant baix.

Quan s'acaba l'Educació Obligatòria hi ha dues opcions: anar a fer l'Educació Secundària Superior de Formació Professional (FP) dels 16 als 19 anys i després anar al mercat laboral o bé fer el *Lukio* (Educació Secundària Superior General) que comença entre els 16 o 17 anys i dura 3 anys. Són estudis que es poden cursar en tres anys, però els estudiants els poden fer entre 2 i 4 anys, això es degut a que cada alumne és avaluat quan completa el curs (que no cal que coincideixi amb un any escolar) i un cop acabades totes les assignatures necessàries rep el certificat de final d'estudis i posteriorment se l'avalua. Durant aquest temps es preparen per anar a la universitat o a l'escola politècnica, per poder accedir-hi s'ha de fer la selectivitat.

L'Educació Superior, que dura de 3 a 4 anys, es dóna en les universitats on els estudis són més teòrics o en les escoles politècniques on es centren més en la part pràctica i aplicada. Aquesta

etapa també és gratuïta per als alumnes tant finesos com estrangers; a part, també reben uns diners mensuals els quals són retirats si els alumnes no progressen.

Segons el documental *Salvados* de Jordi Èvole⁴ “Cuestión de educación” l’ambient que hi ha tant a les aules com al menjador és molt relaxat ja que tenen uns semàfors que regulen el nivell de soroll, quan és molt elevat es posa en vermell i els alumnes han de baixar el to de veu, també s’explica que hi ha molt interès per part dels alumnes a l’hora d’aprendre a llegir perquè la televisió és en versió original subtitulada en finès.

| Educació a Finlàndia | | | |
|--------------------------------------|------------------------------|--|--------------------|
| Estudis acadèmics | Estudis professionals | | Edat comuna |
| Doctorat | Mercat laboral | | |
| Diplomat en estudis avançats | | | |
| Maestrat | Escola politècnica superior | | +2-3 |
| Grau acadèmic | Escola politècnica | | +3-4 |
| Educació secundària (no obligatòria) | | Formació professional (no obligatòria) | 18-19 |
| | | | 17-18 |
| Escola primària (obligatòria) | | | 16-17 |
| | | | 15-16 |
| | | | 14-15 |
| | | | 13-14 |
| | | | 12-13 |
| | | | 11-12 |
| | | | 10-11 |
| | | | 9-10 |
| Guarderia | | | 8-9 |
| | | | 7-8 |
| | | | 6-7 |

Font: Eurostat

- Horaris:

Una característica del Sistema Educatiu finès és que fan classes de 45 minuts i surten al pati durant 15 minuts entre classe i classe.

Durant el primer cicle de Peruskoulu el alumnes fan 25 hores setmanals mentre que els del segon cicle en fan 30.

El horaris són de 9:00 a 15:00, en general, i a les 12:00 tenen un descans per dinar.

⁴ Jordi Èvole és un humorista i presentador que des del 2008 presenta el programa *Salvados* que és un programa crític amb les situacions tant econòmiques com polítiques que hi ha actualment i s’emet els diumenges per la nit a la Sexta.

- Matèries:

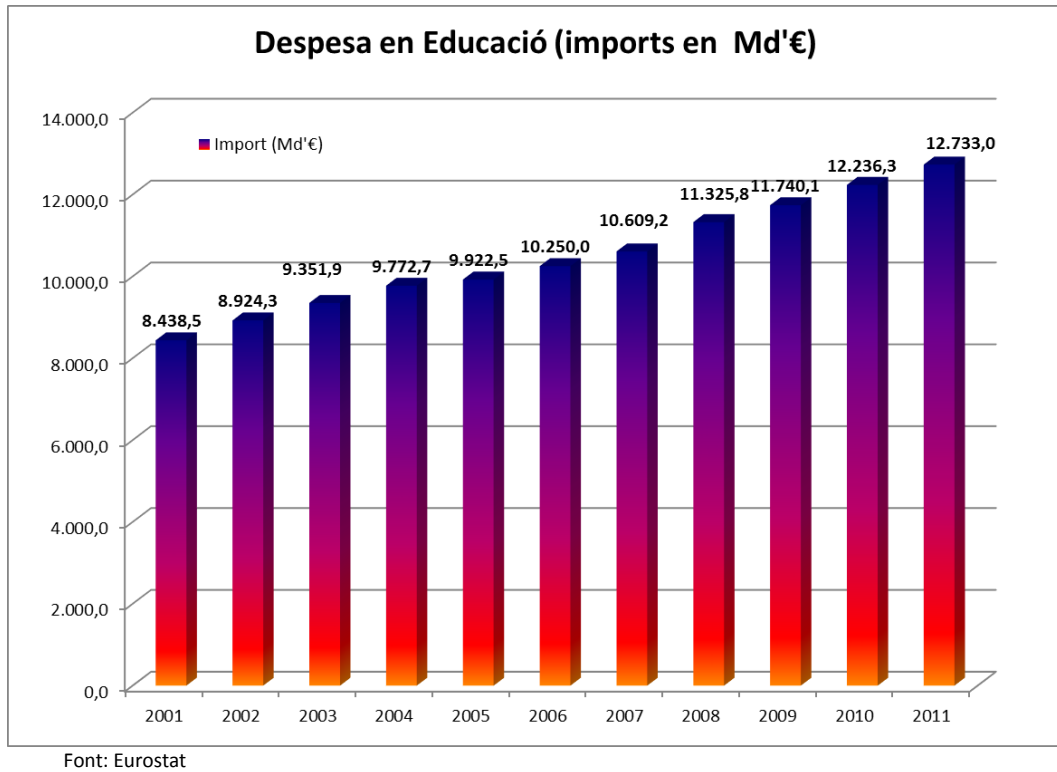
1) Durant els cursos de Peruskoulu es dona: *Llengua estrangera* (a partir dels 9 anys que és l'Anglès), *Llengua oficial* (Finès), *segona Llengua oficial* (Suec), *Espanyol*, *Matemàtiques*, *Geografia*, *Història*, *Biologia*, *Educació Física* i *feines de casa i Manualitats*.

2) L'Educació Secundària Superior de Formació Professional (FP) és una etapa on els alumnes tenen la llibertat d'escollir algunes assignatures entre les quals hi ha: *Humanitats*, *Cultura*, *Ciències Socials*, *Administració i Finances*, *Ciències Naturals*, *Tecnologia*, *Comunicació i Transport*, *Recursos Naturals i Mediambientals*, *Serveis Socials*, *Sanitat i Esport*, *Turisme*, *Hosteleria* i *Servei Domèstic*.

Per altra banda, si fan l'Educació Secundària Superior General els alumnes cursaran: *Llengua Materna*, *Literatura*, *segon Idioma Nacional* (que normalment és el suec), *Idiomes Estrangers* (normalment és l'anglès), *Matemàtiques*, *Ciències Naturals i Mediambientals*, *Religió o Ètica*, *Filosofia*, *Psicologia*, *Història*, *Estudis Locals*, *Art*, *Educació Física*, *Educació de la Salut*, *Optatives* (les tria l'escola).

- Despeses en educació per part del govern:

El govern finés inverteix en educació cada cop més des del 2001, ja que depèn de l'educació el futur del país i en són conscients. A Finlàndia la majoria de l'educació és pública, és a dir, que tothom té les mateixes oportunitats i la gent està conscienciada sobre aquest tema perquè a finals del segle XX va haver una gran crisi durant la qual no es va invertir en educació i el govern denomina als ciutadans que ho van patir "generacions perdudes". Les últimes dades que s'han publicat són del 2011 quan es van invertir 12.733 milions d'€.



- Ràtio d'alumnes/ professor:

La ràtio d'alumnes/ professor és força semblant a les de la resta d'Europa tot i que queden una mica per sota d'Espanya. Durant la primera etapa de la primària hi ha una mitjana de 13,6 alumnes/ professor, durant la segona és una mitja de 10,1 alumnes/ professor i durant la secundària la mitjana és de 16,6 alumnes/ professor.

- Beques i ajudes a les famílies:

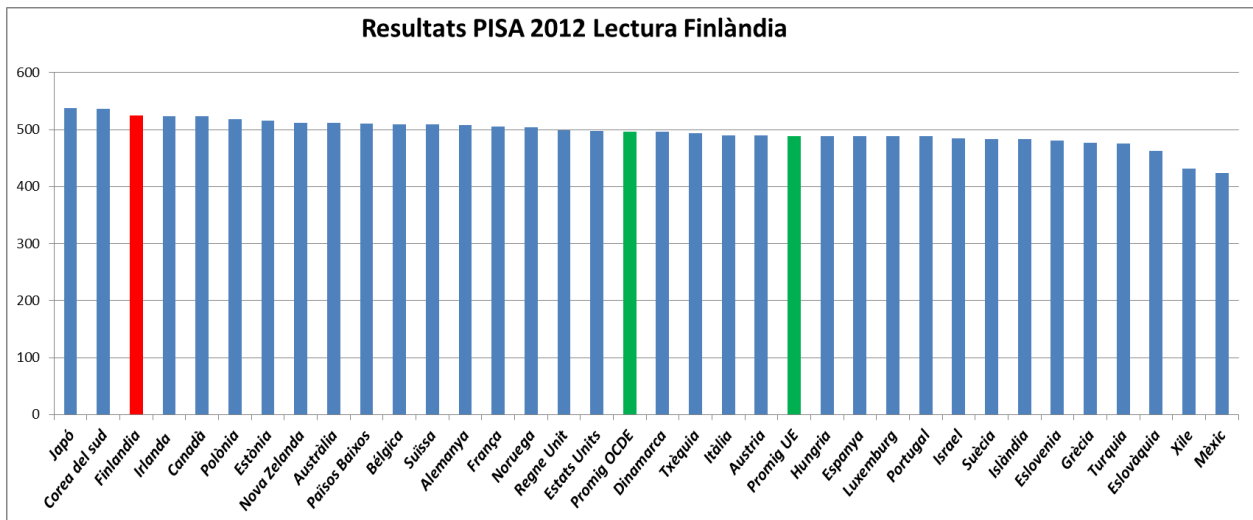
A Finlàndia, realment no hi ha beques perquè no hi ha la necessitat, ja que el percentatge d'escoles públiques és molt alt i aquestes t'asseguren una educació de qualitat amb tots els recursos i materials gratuïts. Les ajudes sí que existeixen i poden ser per pagar el transport escolar o pels universitaris entre d'altres. A l'any 2007 es va fer una retallada en les ajudes que rebien els estudiants universitaris menors de 20 anys.

- Resultats PISA:

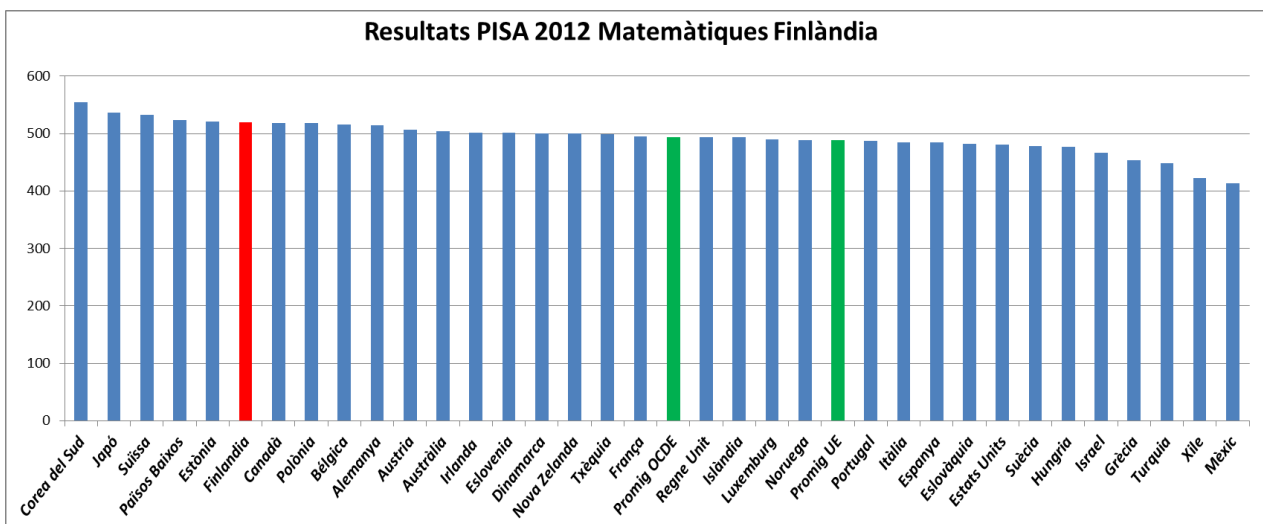
Finlàndia obté els resultats PISA més alts d'Europa i dels més alts a nivell mundial, ja que tenen unes tècniques d'estudi i uns mètodes molt eficaços que es basen en l'estimulació de l'alumnat,

en l'ensenyament a les aules ja que l'educació l'aprenen a casa, en saber interpretar els conceptes en comptes de aprendre-ho de memòria i en la individualitat de treball, on el professor treballa amb un grup reduït de persones on s'adequa al ritme de cadascú i si es detecta qualsevol tipus de dificultat en l'aprenentatge d'un alumne a aquest se li posa un tutor que el reforça i va fent un seguiment de l'evolució del problema.

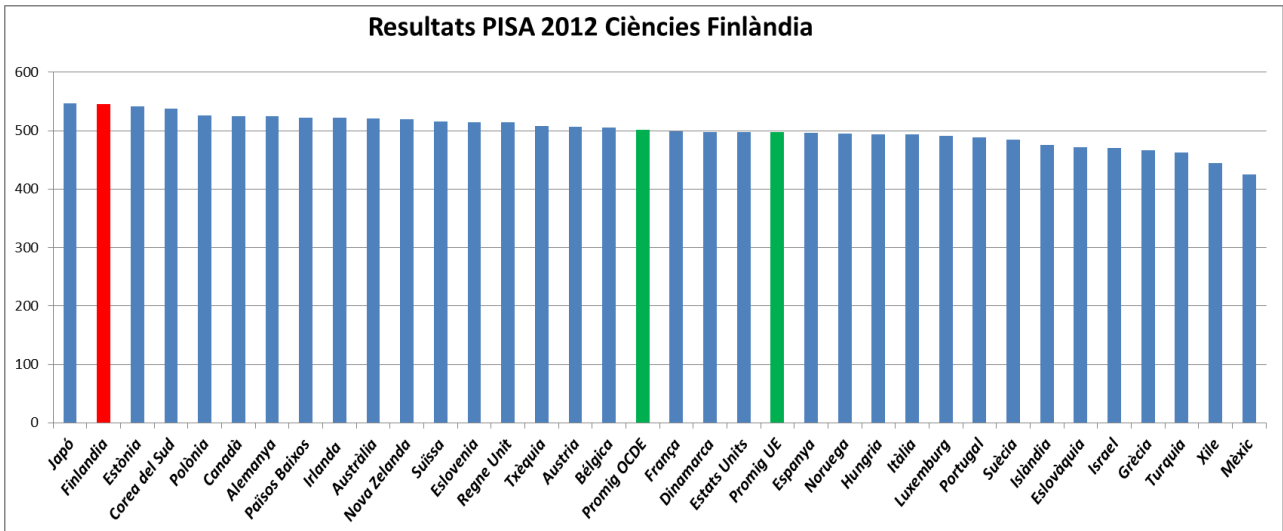
Finlàndia, a diferència d'altres països amb resultats semblants, no ofega als alumnes amb deures, opten per posar pocs treballs per casa per potenciar les activitats extraescolars, ni tampoc fan unes jornades escolars molt llargues com a Corea o a Xina.



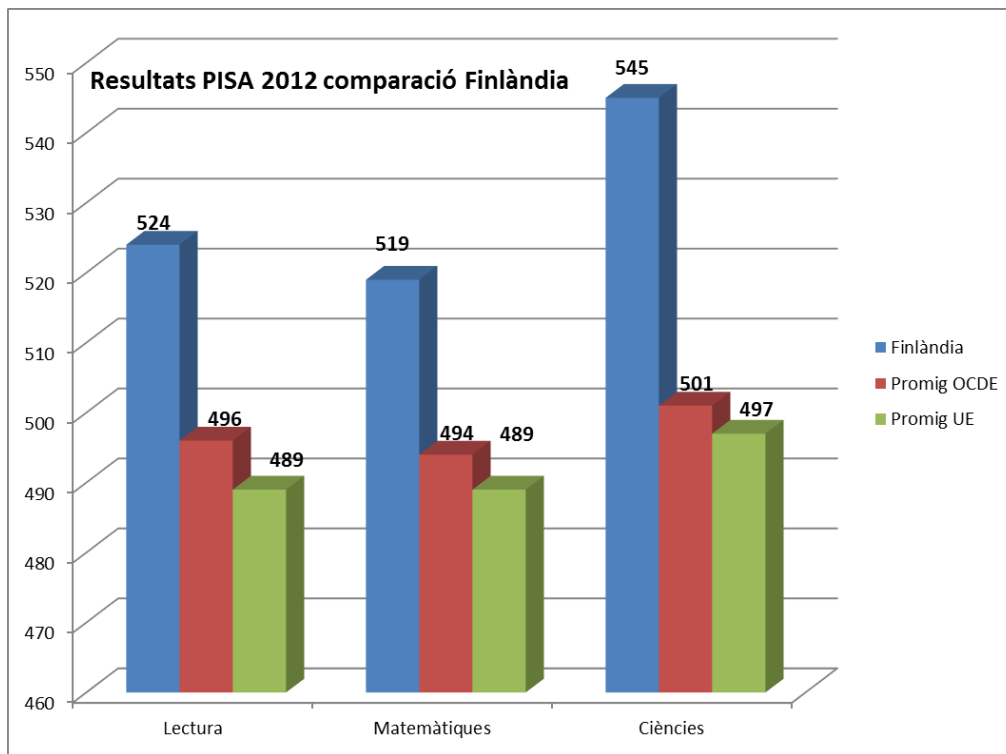
Font: Eurostat



Font: Eurostat

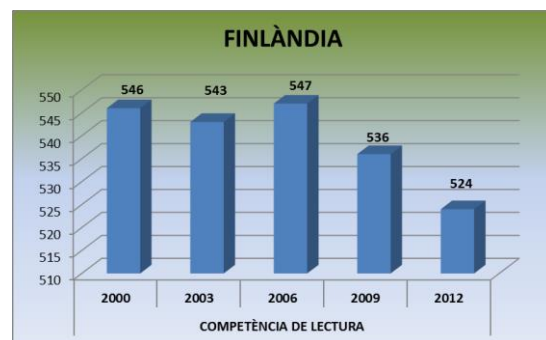
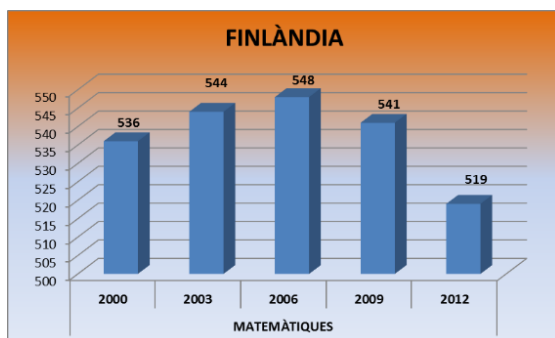


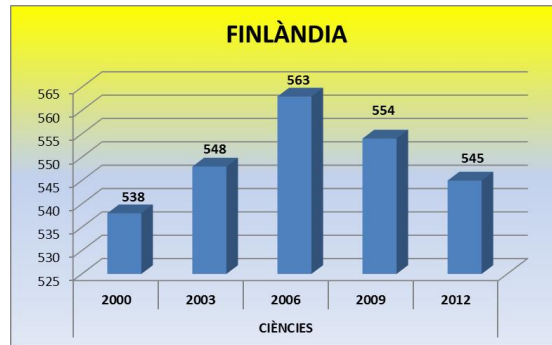
Font: Eurostat



Font: Eurostat

Evolució dels resultats PISA:





Font: Eurostat

A les gràfiques es veu l'evolució que ha fet Finlàndia que ha estat ascendent durant els primers 6 anys però que després ha baixat respecte el 2006 on va obtenir els millors resultats a diferència d'Espanya i d'Itàlia.

- Formació del professorat:

Tant els professors de Peruskoulu (Escola Primària) com els de l'Educació Secundària han de tenir un grau de 3 anys de durada més un màster de 2 anys, a Finlàndia aquesta professió és molt respectada i hi ha un alt nivell de competició per poder arribar a entrar a les universitats per estudiar aquests graus i només el 10% ho aconsegueix. També cal dir que tot els professors, independentment de l'etapa en la que treballin, tenen la mateixa formació.

4.4) Sistema Educatiu anglès:

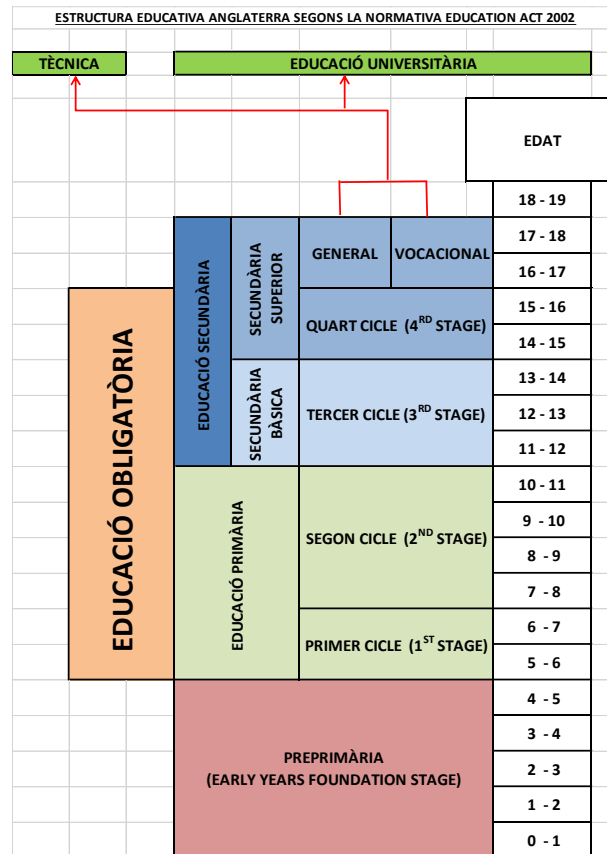
Gran Bretanya es divideix en quatre països: Anglaterra, Gales, Escòcia i Irlanda del Nord, i cada un d'ells es regeix per diferents lleis educatives però quant a organització de currículum i estructura del sistema educatiu jo em centraré en el que actualment té en vigor Anglaterra:

| LEGISLACIÓ EDUCATIVA A ANGLATERRA | |
|--|--|
| NORMA LEGAL | CONTINGUT |
| EDUCATION LAW 1944 | |
| EDUCATION REFORM ACT 1988 | Defineix els currículums nacionals i defineix per primer cop els 4 cicles de l'educació obligatòria |
| EDUCATION ACT, 1996 | Confirma els principis de l'educació obligatòria: Gratuïtat, estructura, etc |
| THE SCHOOL INSPECTION ACT. 1996 | |
| THE SCHOOL STANDARDS AND FRAMEWORK ACT. 1998 | |
| EDUCATION ACT, 2002 | Reformulació dels cicles de l'educació obligatòria (del 1er al 4rt) |
| THE CHILDREN ACT. 2004 | Integra serveis de Salut, Educació i Atenció Social |
| THE EDUCATION AND SKILLS ACT. 2008 | Escolarització fins els 18 anys en educació superior o en programes de formació en centres de treball. Per tant l'edat en que els joves poden abandonar el sistema de formació passa al 2013 als 17 anys i al 2015 als 16 anys. |

- Estructura:

El sistema educatiu a Anglaterra és obligatori des dels 5 fins als 16 anys i es divideix en tres grans etapes:

- *Pre-primària* que va des dels 0 fins als 5 anys.
- *Primària* que va des dels 5 als 11 anys i es subdivideix en:
 - First Stage (primer cicle) que va des dels 5 fins als 7 anys
 - Second Stage (segon cicle) que va des dels 7 fins als 11 anys
- *Secundària* que també es subdivideix en:
 - *Secundària Bàsica o Third Stage* (tercer cicle) que va des dels 11 fins als 14 anys
 - *Secundària Superior* que té dues etapes:
 - la primera amb caràcter obligatori anomenada *Forth Stage* (quart cicle) que va des dels 14 fins als 16 anys i a partir d'aquí
 - si els alumnes volen seguir estudiant poden fer 2 anys de *Batxillerat General* o 2 anys de Vocacional per després anar amb 18 anys a la universitat o als estudis Tècnics.



- Horaris:

En general a Anglaterra tant les escoles de Primàries com les de Secundària tenen el mateix horari que va des de les 8:30 del matí fins les 15:30 del migdia incloent un pati de 20 minuts i temps de dinar. Per això amb aquest horari sense tardes és normal que a Anglaterra hi hagi molta demanda de cangurs per als nens més petits. Fan un total de 30 hores setmanals.

Com a cosa a ressaltar es que entre classe i classe hi ha 3 minuts de “descans” i que hi ha escoles que utilitzen horaris els quals es van repetint cada dues setmanes.

- Matèries:

1) Durant el *First Stage* de Primària només hi ha dues assignatures que es fan amb més èmfasi respecte la resta i són *Literacy* (alfabetisme), que està relacionat amb la llengua anglesa i s’ensenya a escriure i llegir, i *Numeracy* (aritmètica), en la qual es fa una iniciació a les matemàtiques.

2) Durant el *Second Stage* de Primària els alumnes d'Anglaterra cursen *Literacy, Llengües estrangeres (Alemany, Francès, etc.), Matemàtiques, Plàstica, Ciutadania, Història, Geografia, Música, Ciències i Educació física*.

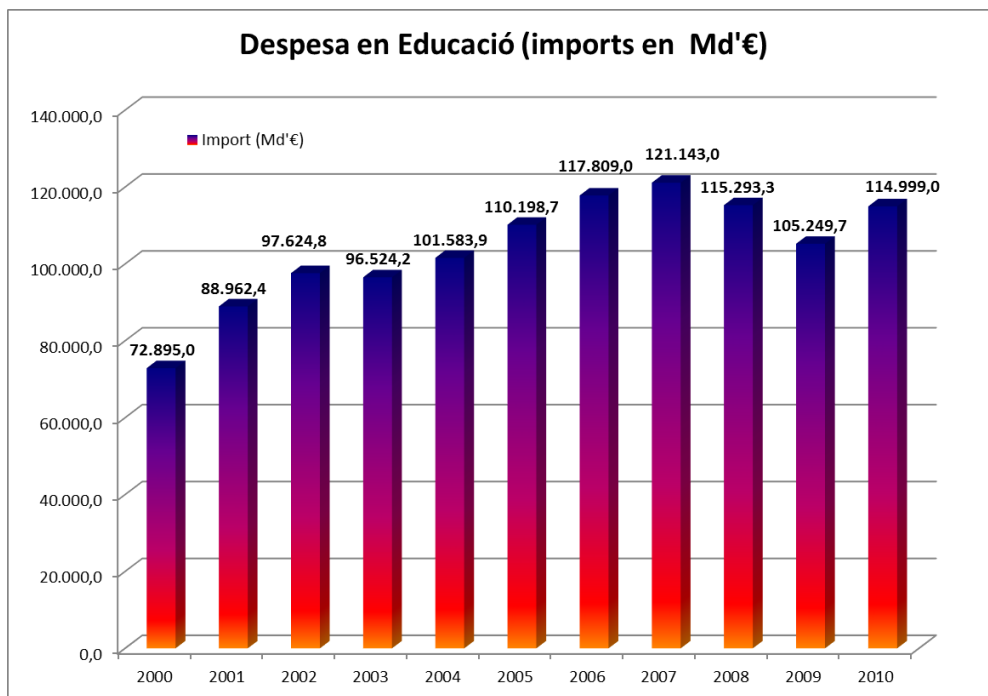
3) Durant el *Third i Forth Stage* de la Secundària s'imparteixen classes d'*Anglès, Llengües estrangeres (Alemany, Francès o Castellà), Matemàtiques, Plàstica, Ciutadania, Història, Geografia, Biologia i Geologia, Tecnologia, Química i Física i Educació Física*. A part de totes aquestes hi ha optatives al *Forth Stage* com *Grec, Llatí, Psicologia, Informàtica o Comerç i Economia*.

- Despeses en educació per part del govern:

En aquest apartat només he trobat la inversió que fa el Regne Unit com a país sencer.

El govern del Regne Unit va invertir 114.999 Md'€ en educació en l'any 2010. L'evolució en els últims ha sigut ascendent fins l'any de l'inici de la crisi al 2007 on va començar a descendir durant els 2 anys següents i finalment al 2010 es va recuperar significativament.

Per altra banda segons les dades de l'Eurostat per cada alumne de Primària s'han invertit 7.372€/any i per un de Secundària s'han invertit 8.057€/any xifres, que estan força per sobre d'Itàlia i de Finlàndia, a les quals el país que més s'aproxima és Espanya.



Font: Eurostat

- Ràtio d'alumnes/professor:

En aquest apartat he trobat les dades però a nivell agregat de tot el Regne Unit.

Al Regne Unit hi ha una mitjana de 19,9 alumnes per professor durant la Primària, 16,1 alumnes per professor durant el Third Stage i 12,3 alumnes per professor durant el Forth Stage i el Batxillerat Tècnic o a la via Vocacional on hi ha un descens degut a que els dos últims no són obligatoris i hi ha alumnes que no continuen amb els estudis i van al món laboral.

| Alumnos por profesor en centros estatales | | | |
|---|--------------------|----------------------------|-----------------------------|
| Pais | Educación primaria | Primer ciclo de secundaria | Segundo ciclo de secundaria |
| Reino Unido | 19,9 | 16,1 | 12,3 |

- Beques i ajudes a les famílies:

A Anglaterra la majoria d'escoles són públiques, és a dir, gratuïtes per tant no hi ha una política de beques, sinó d'ajudes puntuals al menjador, transport, etc. En aquest cas, a diferència de Finlàndia, no hi ha ajudes pels llibres ja que, en la majoria d'escoles es treballa amb fotocòpies o resums que es fan a partir dels llibres.

Les escoles privades, que normalment són molt cares, sí ofereixen beques, ja que no és volen quedar sense els millors alumnes per un tema de recursos econòmics i en aquests casos cada escola té la seva pròpia política de beques.

- Resultats PISA:

Aquest apartat l'he fet a partir de les dades del Regne Unit perquè no es publiquen les dades d'Anglaterra per separat.

El Regne Unit és un país que obté uns resultats per sobre de la mitjana de la Unió Europea i bastant semblants a la mitjana de la OCDE. Cal ressaltar del Regne Unit que no es van tenir en compte els resultats de les proves PISA del 2003 per que van ser pocs vinculants, és a dir, que les van fer poques persones en comparació a la totalitat d'alumnes.

Al 1997 al Regne Unit es van fer unes proves internes on es va veure que tenien un nivell en Matemàtiques (Numeracy) i Llengua (Literacy) molt baix, a partir d'aquell moment es va fer una

reforma educativa que augmentava 1 hora cada una d'aquestes assignatures i van aconseguir millorar els seus resultats.

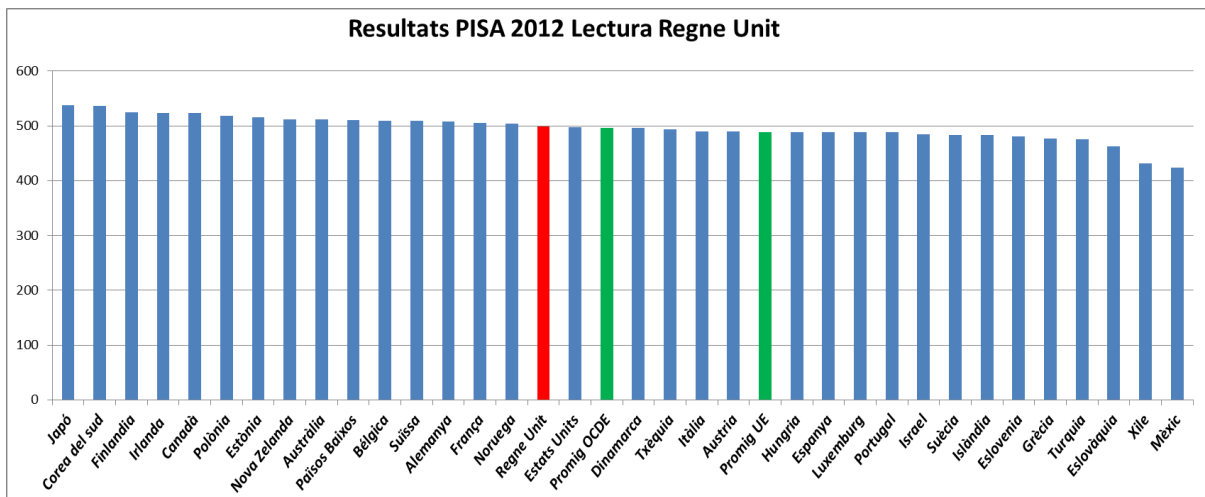
A part d'això també es van introduir canvis que contribueixen a millorar el sistema educatiu que són:

→El professorat té una formació continua (Training) i de vegades els alumnes no tenen classe perquè el professor titular està formant-se i es queden amb el professor auxiliar.

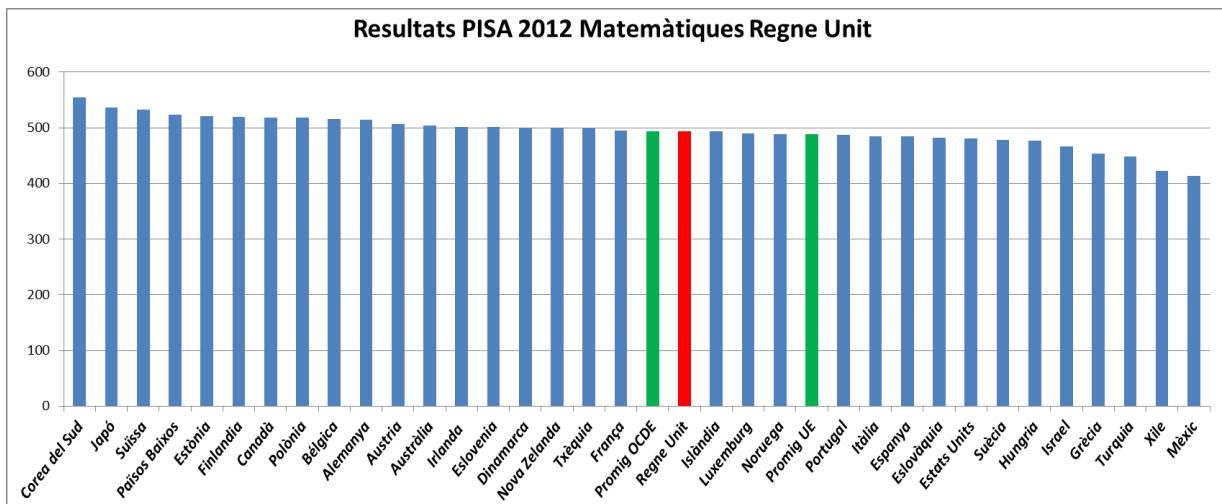
→Hi ha diversos assistents dels professors (Teaching Assistants i Midday Assistants) que els ajuden en les seves tasques.

→Distribució dels nens i nenes en diferents nivells per treballar determinats temes.

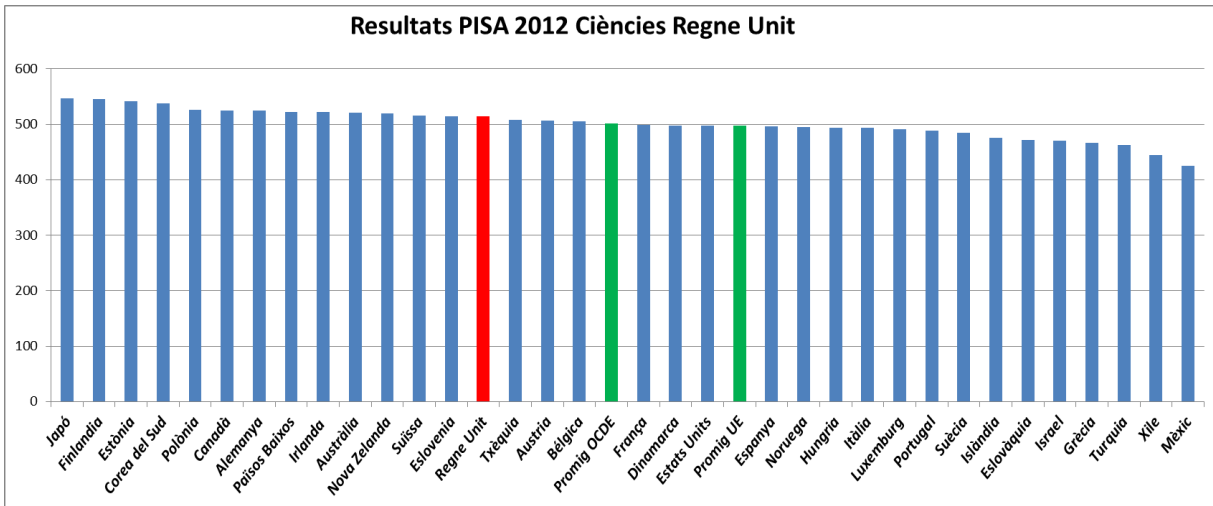
→Disposen d'una gran quantitat de recursos a la pròpia classe: Pantalla interactiva, projector, ordinador, canó, etc.



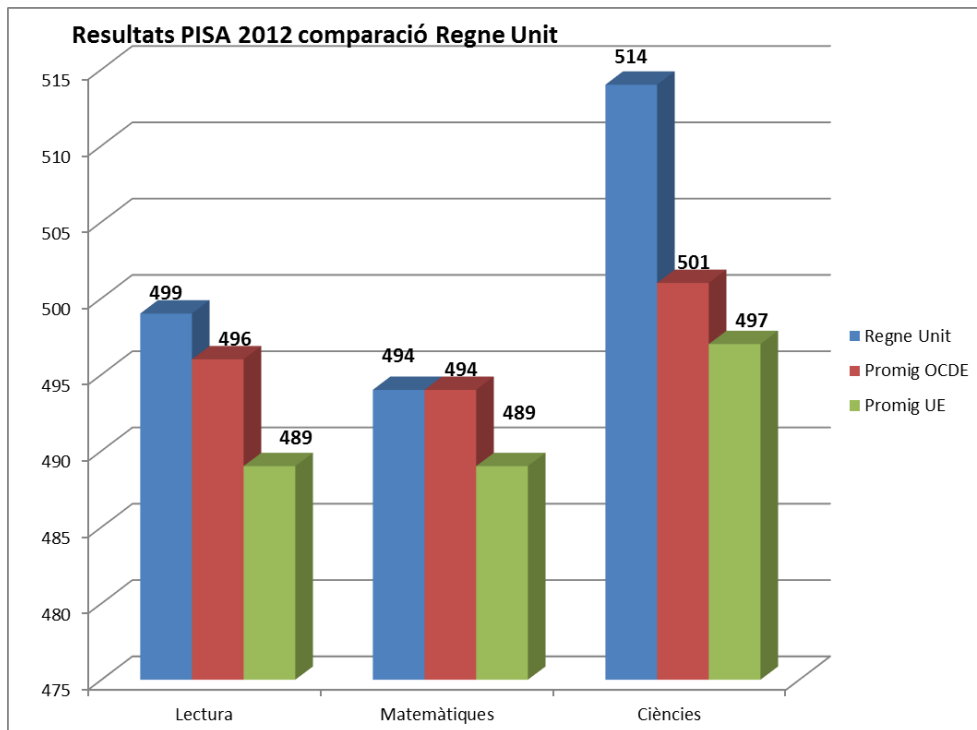
Font: Eurostat



Font: Eurostat

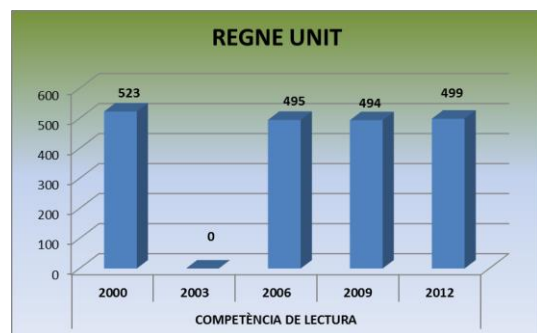
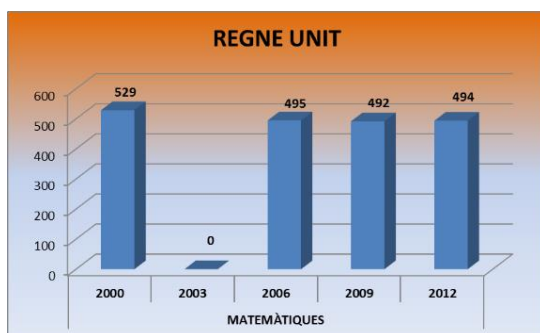


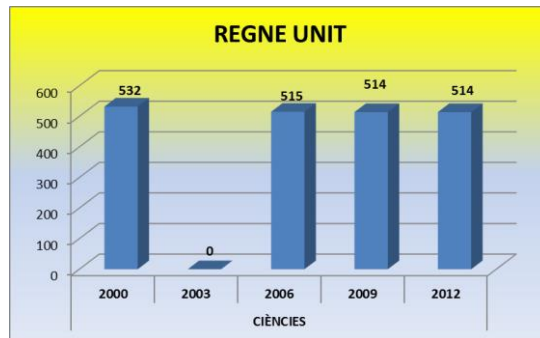
Font: Eurostat



Font: Eurostat

Evolució dels resultats PISA:





Font: Eurostat

A les gràfiques es veu l'evolució dels resultats del Regne Unit i, sense tenir en compte les del 2003, s'observa que respecte el primer any han baixat una mica els resultats però que en línies generals han estat bastant estables.

- Formació del professorat:

A Anglaterra hi ha dos tipus de professors de Pre-primària, el professor de la classe i el professor auxiliar que ajuda al professor titular (preparant el material, ajudant als nens amb dificultats, etc.). Els professors de classe han de tenir el títol de ITT (Initial Teacher Training) que és una formació bàsica que han de tenir els estudiants abans de fer el QTS (Qualified Teacher Status) que és la titulació dels professors.

A l'Educació Primària han de tenir els mateixos títols que he esmentat abans, que són el ITT i el QTS, i ha de complir dos requisits més que són: tenir estudis de Secundària que incloguin Anglès, Matemàtiques i Ciències i superar un examen de Numeracy, Literacy i ICT (Tecnologia de la Comunicació).

A l'Educació Secundària Bàsica i Superior es requereixen els títols de ITT, QTS, el estudis de Secundària que incloguin Anglès, Matemàtiques i Ciències, aprovar l'examen de Numeracy, Literacy i ICT i també s'han d'especialitzar en l'assignatura que volen ensenyar.

5) COMPARACIONS ENTRE ELS SISTEMES:

He fet una recerca d'informació basant-me en els paràmetres més objectius en el camp de l'Educació que he pogut trobar. He fet una recopilació de diversos llocs webs i he decidit comparar-la amb altres sistemes educatius europeus per veure si realment a Espanya l'educació estava tant malament o si eren exageracions i mites basats en especulacions. Aleshores vaig escollir tres països més: Finlàndia, perquè és un gran referent de l'educació de qualitat, sempre rep bones crítiques i han demostrat any rere any ser un dels millors països a nivell mundial, Itàlia, ja que és un país molt similar al nostre econòmicament, políticament i podríem dir que tenim molt en comú al ser països del Mediterrani, i finalment Anglaterra, perquè així podria comparar Espanya amb un país europeu anglosaxó i que tampoc és considerat un referent en educació.

| PARÀMETRES/ PAIS | ETAPA EDUCATIVA | ESPANYA | ITÀLIA | FINLÀNDIA | ANGLATERRA |
|-----------------------------------|------------------------------|--|--|---|---|
| Formació del professorat | Primària | Mestre d'Educació (4 anys) | Magistrale (2 anys) | Grau (2 anys Educació Infantil). Màster 5 anys per Primària | ITT i QTS |
| | ESO | Llicenciat o Graduat amb Master (4 anys) | Corsi di Laurea (4 a 5 anys) + Post Lauream Corsi (2 anys) o fer un exàmen | Màster 5 anys per Secundària | ITT, QTS i tenir estudis secundaris i superar un examen |
| Hores Lectives | Primària | 25 h. setmanals | 25 h. setmanals | 27'5 h. setmanals | 30 h. setmanals |
| | ESO | 30 h. setmanals | 30 a 36 h. setmanals | 30 h. setmanals | 30 h. setmanals |
| Rati alumnes/professor | Primària | 13,2 alumnes/professor | 11,7 alumnes/professor | 13,6 alumnes/professor | 19,9 alumnes/professor ¹ |
| | ESO (Primera i Segona Etapa) | 10,3 i 9,8 alumnes/professor | 11,5 i 12,8 alumnes/professor | 10,1 i 16,6 alumnes/professor | 16,1 i 12,3 alumnes/professor ¹ |
| Inversió Global en Educació | Totes | 47.220,5 Md'€ (2013) | 67.713 Md'€ (2011) | 12.733 Md'€ (2011) | 114.999 Md'€ (2010) |
| Inversió en Educació per alumne | Primària | 6.401€ per alumne | 6.046€ per alumne | 5.905€ per alumne | 7.372€ per alumne ¹ |
| | ESO | 8.516€ per alumne | 6.260€ per alumne | 7.096€ per alumne | 8.057€ per alumne ¹ |
| Percentatge fracàs escolar (2013) | | 23,5% | 17,0% | 9,3% | 12,4% |
| Beques | Import | 1.484.132 Md'€ | 15.195.922 € | *** | ***** |
| | Beneficiaris | 768.838 persones | * | *** | ***** |
| Ajudes | Import | 68,6 Md'€ | ** | **** | ***** |
| | Beneficiaris | 396.781 persones | ** | **** | ***** |
| Resultats PISA Matemàtiques | ESO | 484 | 485 | 519 | 494 |
| Resultats PISA Lectura | ESO | 481 | 490 | 524 | 499 |
| Resultats PISA Ciències | ESO | 496 | 494 | 545 | 514 |

Curs 2012-2013

¹ Regne Unit

- * No he trobat els beneficiaris de les beques a Itàlia
- ** A Itàlia les ajudes les dona cada regió
- *** A Finlàndia no hi ha beques perquè quasi bé tota l'educació és gratuïta
- **** A Finlàndia hi ha ajudes per transport escolar, etc.
- ***** No he trobat l'import ni els beneficiaris de les beques d'Anglaterra
- ***** No he trobat l'import ni els beneficiaris de les ajudes d'Anglaterra

A la taula comparativa superior es pot veure que he comparat els subapartats de cada sistema educatiu per fer-ho més visual; el que està en lila és el que m'ha cridat més l'atenció ja sigui tan de manera positiva com negativa.

Primerament, vull ressaltar el sistema espanyol en el fracàs escolar que hi ha del 23,5% perquè és molt elevat i és un aspecte que s'hauria de millorar i això es relaciona molt amb un altre factor que vull destacar que és el fet que la relació d'alumnes/ professor és la més baixa entre tots els sistemes pel simple fet de l'elevat abandonament escolar, tot i això, l'atenció a grups classe més reduïts que es pugui donar a Espanya no fa que l'educació sigui de millor qualitat ja que les proves PISA ho posen en evidència. Per altre banda, també em sobta els 68,6 milions que inverteix l'Estat en ajudes ja que per a un país que té 47 milions d'habitants és una xifra bastant escassa.

En segon lloc, en el cas de Finlàndia el que crida més l'atenció és que inverteixen en els alumnes d'Educació Primària la xifra més baixa en relació als altres països i obtenen els millors resultats acadèmics.

També cal ressaltar que Anglaterra va tenir una gran capacitat de reacció quan l'any 1997 van veure el baix nivell de Llengua i Matemàtiques reflectit en unes proves internes del Regne Unit, on ràpidament van introduir reformes en l'educació per tal de solucionar aquell problema. Per últim em crida l'atenció que tot i tenir dos professors a cada aula (el professor titular i un auxiliar) el rati d'alumnes/ professor és bastant elevat en comparació a la resta de sistemes educatius.

M'agradaria destacar que les hores lectives no influeixen gaire en els resultats de cada país perquè són força iguals, entre 25 i 30 hores, però el nivell d'educació no es correspon entre els diferents sistemes ja que obtenen resultats molt variats. El mateix passa amb el paràmetre d'alumnes/professor el qual no suposa una millor educació per simple fet de ser baix.

Per acabar, vull remarcar que la inversió que fan els governs cada any no és una dada representativa ja que s'ha de tenir en compte el nombre d'habitants en edat escolar de cada un dels països, en aquest cas és una dada més fiable el percentatge d'inversió per alumne.

6) PROPOSTA DE SISTEMA EDUCATIU:

En aquest apartat intentaré crear un sistema educatiu ideal des del meu punt de vista , a partir dels paràmetres que he comparat anteriorment de cada país.

La meua opinió és que un sistema educatiu ha de ser coherent amb la societat que el rep, ha d'intentar que el màxim nombre d'estudiants el puguin acabar amb èxit i que els estudis corresponguin amb les titulacions que s'exigeixin en les corresponents professions, és a dir, evitar la sobre titulació per poder evitar d'aquesta manera l'emigració de gent amb formació a altres països. Per tant, el meu sistema educatiu ideal tindria aquestes característiques:

- Es regiria segons l'estructura del Sistema Educatiu Italià perquè crec que és la que millor separa les etapes segons l'edat dels alumnes i és molt coherent pel fet que es comença a fer una especialització en assignatures quan encara és obligatòria l'educació i això permet que els alumnes tinguin més llibertat a l'hora de dirigir els seus interessos professionals de manera que els que no vulguin seguir estudiant a partir dels 16 anys hauran tingut també l'oportunitat d'aprendre i formar-se d'allò al que es volen dedicar abans d'abandonar les aules i entrar al món laboral.
- L'horari l'agafaria del Sistema Educatiu Anglès perquè fan una jornada de 6 hores, sense contar l'estona del dinar, i és el més encertat tenint en compte que tant els alumnes com els professors es van cansant i hi ha un desgast que fa que si la jornada sigues més llarga les classes d'última hora no s'aprofitarien tant bé com les matinals. També crec que és un horari molt adient perquè fomenta que la gent faci activitats extraescolars.
- Quant a la inversió per part del govern, molta quantitat no és sinònim, en el cas de l'educació, de molta qualitat, això queda demostrat quan Finlàndia tenint el 98% d'escoles públiques i invertint les xifres més modestes per a cada alumne té un gran èxit en l'educació dels seus habitants.
- La ràtio d'alumnes/professor no l'agafaria de cap lloc en si, però el que sí que faria és utilitzar el mètode finès on els professors treballen amb un grup reduït de persones i s'adeqüen al nivell dels alumnes per ajudar-los en les dificultats que puguin tenir. O sinó agafaria el mètode anglès en el qual hi ha dos professors a cada aula que ajuden als alumnes que d'aquesta manera estan més ben atesos.
- En el tema de les beques i ajudes escolliria, sens dubte, el programa que té Finlàndia perquè al ser el 98% de les escoles gratuïtes (incloent menjador, llibres, materials, etc.) la gent no s'ha de preocupar dels recursos econòmics perquè saben que independentment dels seus ingressos els seus fills rebran un ensenyament de qualitat.

- Per la formació del professorat voldria la de Finlàndia perquè és molt completa i només el 10% dels aspirants a fer la carrera docent aconseguixen plaça en les universitats, després de superar diverses entrevistes perquè a Finlàndia la professió de Professor té molta importància i està molt respectada.

7) CONCLUSIONS:

Em vaig interessar per aquest treball perquè en diferents àmbits he sentit que el Sistema Educatiu espanyol té molts problemes i poc èxit si analitzem les dades de fracàs escolar que evidencien el greu problema que existeix a l'Estat Espanyol. Aquest tema també m'ha cridat l'atenció pel fet que jo formo part d'aquest Sistema Educatiu i com a part interessada he volgut arribar al fons de la qüestió i investigar per trobar quins eren els punts febles i veure si tenen solució. I he volgut fer aquest treball comparant-lo amb d'altres països d'Europa per veure quina estructura tenen i com resolen aquests països les mancances dels seus sistemes educatius.

Sistema Espanyol

Pel que fa al sistema educatiu espanyol i tot i que la inversió en educació de l'Estat Espanyol és del 4,55% del PIB l'any 2012, amb una inversió per alumne de 6.401€ i 8.516€ a Primària i Secundària respectivament i un rati professor/alumne de 13,2 a Primària i entre 10,3 i 9,8 a Secundària, ens trobem amb uns resultats de l'informe PISA bastant per sota de la mitjana europea i amb un fracàs escolar del 23,5%, sent un dels més elevats de la Unió Europea.

A Espanya es produeix, pràcticament a cada canvi de Govern una reforma del sistema educatiu, on la màxima preocupació està en decidir quantes hores de Religió s'han d'impartir o quantes hores de Llengua Castellana –o en castellà- han de fer les Comunitats Autònomes on el castellà és una llengua cooficial. En comptes d'intentar buscar solucions al fet que l'estat espanyol sigui un dels països amb el fracàs escolar més elevat d'Europa.

Tampoc hi ha una bona política d'atenció pels alumnes amb dificultats d'aprenentatge, encara que existeixen equips de psicopedagogs en els centres, aquests no serveixen per detectar els veritables problemes d'aprenentatge en l'alumnat i personalment crec que tampoc es destinen gaires recursos econòmics un cop detectades aquestes dificultats.

El Sistema Educatiu espanyol està basat en l'ensenyament memorístic, no es destinen gaires hores lectives a les pràctiques ni s'enfoca l'ensenyament d'aquesta manera. Una de les crítiques que es fa des del món laboral és que el alumnes que arriben al mercat de treball tenen molta informació teòrica però pocs coneixements pràctics per desenvolupar una feina.

L'horari del sistema educatiu espanyol de matí i tarda no deixa massa temps per les activitats extraescolars dels alumnes i, des del meu punt de vista, són importants per poder desconnectar dels estudis una estona.

Sistema Finès

Encara que no existeix la perfecció, de tots els sistemes que he estudiat en aquest treball, aquest és el que trobo més adient pels alumnes, perquè crec que la seva prioritat és aconseguir el millor pels alumnes, per tant, ajuden tant a nivell econòmic com amb la implicació que hi ha per part dels professionals en aquest camp per poder-ho aconseguir.

A Finlàndia ser professor té un gran prestigi social i molts finesos intenten dedicar-se a aquest camp però solament el 10% es admès a les Facultats d'Educació, és a dir, que l'estat pot triar entre els millors. Els que aproven amb les millors notes són destinats als nivells més bàsics de l'estructura educativa, perquè els finesos creuen que és on calen els millors professionals per garantir el millor desenvolupament acadèmic i personal en els alumnes. Per això quan detecten alumnes amb problemes d'aprenentatge ràpidament destinen un professor que treballa individualment amb aquest alumne i es fa un seguiment de l'evolució de la dificultat. Per tant, en la majoria dels casos recuperen a aquests alumnes i això fa que el seu fracàs escolar sigui un dels més baixos d'Europa (9,3%).

A Finlàndia el 98% de l'Educació és pública i la seva despesa social en educació és un 6,76% del PIB (2011). L'Educació pública també ofereix de manera gratuïta menjador, llibres, transport, etc. Això implica que els finesos fan una distribució més eficient dels diners invertits en educació, ja que, aconsegueixen uns resultats PISA molt alts a nivell mundial sense ofegar a l'alumnat tal i com succeeix en altres països asiàtics.

El seu sistema educatiu fomenta la motivació i la creativitat de l'alumnat, donant molta importància a les activitats extraescolars que complementen l'educació.

Sistema Anglès

D'Anglaterra cal ressaltar que van tenir una gran capacitat de reacció l'any 1997 quan van veure el baix nivell de Llengua i Matemàtiques que tenia l'alumnat, el qual es va reflectir en unes proves internes del Regne Unit. Ràpidament van introduir reformes en l'educació per tal de solucionar aquest problema i van implantar: *The Numeracy Hour* i *The Literacy Hour* i van aconseguir una millora significativa, que es va veure en els resultats de les proves PISA.

El fet que hi hagi dos professors a l'aula fa que el professor titular pugui desenvolupar millor la classe i això també fa que les classes es puguin dividir i es puguin treballar en diferents nivells segons el ritme de l'alumnat d'una mateixa aula.

També se li dóna molta importància a una formació constant i de qualitat del professorat.

Els anglesos dediquen el 6,23% del PIB (2010) a despesa en educació i aconseguen estar per sobre de la mitjana de la OCDE en Lectura i Ciències i força igualats en Matemàtiques. Superen en les tres matèries la mitjana de la UE. En general, crec que no inverteixen tant bé els seus recursos com el finèsos.

Sistema Italià

Aquest sistema va ser molt innovador després de la II Guerra mundial perquè es va introduir un mètode molt liberal i integrador a la Reggio Emilia que paulatinament es va anar estenent per tota la península però actualment Itàlia s'ha quedat enrere i necessita millorar en alguns aspectes per reduir el fracàs escolar del 17% que tenen.

Itàlia inverteix el 4,9% del PIB en educació, estan per sota de la mitjana europea igual que en els resultats PISA, tot i fer una inversió anual per alumne de 6.046€ i 6.260€ a Primària i Secundària respectivament i tenint un rati professor/alumne de 11,7 a Primària i entre 11,5 i 12,8 a Secundària.

Sistema Ideal

El sistema educatiu en el que penso té unes característiques molt similars al Sistema Educatiu finès, per tant, tindria un percentatge molt elevat d'educació pública de qualitat perquè tothom tingui igualtat d'oportunitats i d'aquesta manera no hi hauria despeses en ajudes però si en beques. El sistema d'alumnes/professors seria el de Finlàndia en el qual hi ha un professional que tracta les dificultats dels alumnes individualment i va fent un seguiment fins que es posen al nivell del grup un altre cop.

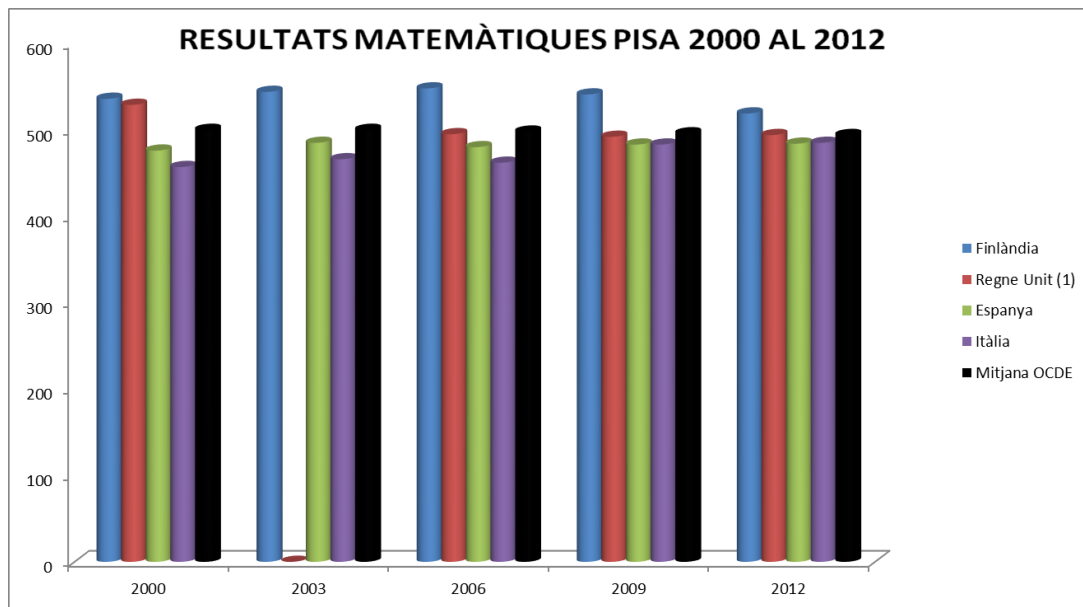
Quant a l'estructura seria com la del Sistema Educatiu italià les etapes estarien ben dividides segons l'edat i la maduresa dels alumnes que permetria una millor evolució. Del Sistema anglès agafaria els horaris amb el que podrien tenir les tardes lliures per poder fer feines de l'escola, extraescolars, etc.

Finalment, la formació dels professors finèsos faria que fossin molt bons i entregats al que es dediquen ja que només el 10% aconseguen entrar a la facultat per formar-se com a docents.

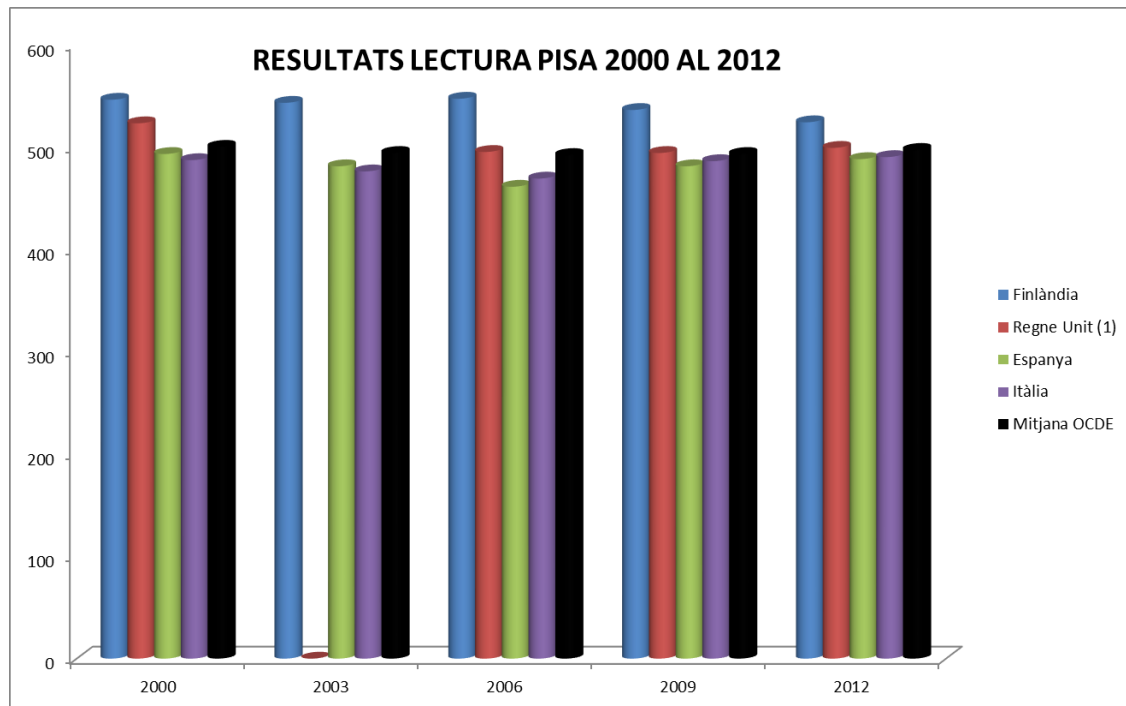
Com a conclusió final, després d'haver fet aquest extensiu treball, he comprovat que una baixa inversió en l'educació esdevé una fàbrica d'aturats i possibles marginats socials, això comporta unes conseqüències negatives pel conjunt de la societat. Cal invertir en la formació dels infants i de la gent jove perquè sinó la societat ho acabarà pagant.

Annex:

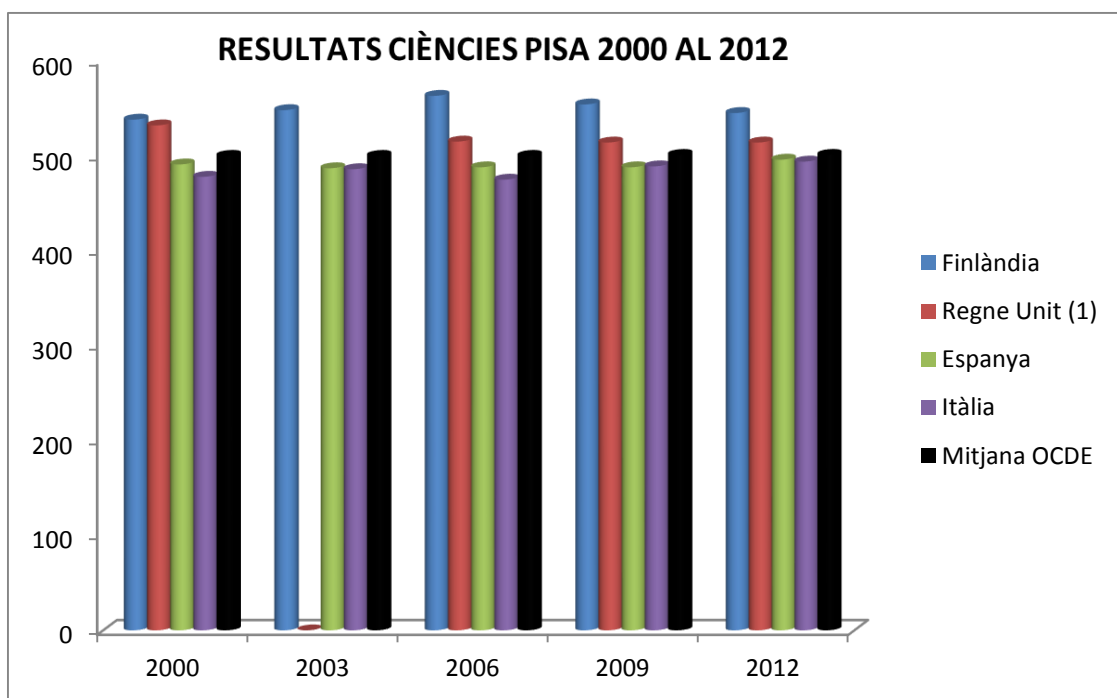
Em va semblar interessant fer unes gràfiques comparant tots els països d'aquest treball entre ells per veure l'evolució de resultats també comparats amb la mitjana de la OCDE.



Font: Eurostat



Font: Eurostat



Font: Eurostat

8) BIBLIOGRAFIA:

10/7/2014

<http://www.xtec.cat/web/recursos/edinfantil>

http://www.xtec.cat/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/fe124c3b-2632-44ff-ac26-dfe3f8c14b45/curriculum_eso.pdf

<http://www.mecd.gob.es/educacion-mecd/areas-educacion/sistema-educativo/lomce.html>

<http://www.elimparcial.es/noticia/128875/nacional/Los-presupuestos-de-cada-ministerio-para-2014.html>

15/7/2014

<http://www.mecd.gob.es/educacion-mecd/areas-educacion/universidades/estadisticas-informes/estadisticas/alumnado/2013-2014.html>

http://ocwus.us.es/didactica-y-organizacion-escolar/organizacion-del-centro-escolar/temas/2/pagina_10.htm

http://www15.gencat.net/ecofin_wpres14/pdf/PRE_L_CAT.pdf

<http://www.abc.es/familia-educacion/20140215/abci-fracaso-escolar-clases-201402141156.html>

22/7/2014

http://www20.gencat.cat/docs/Educacio/Home/Departament/Publicacions/Guies_estudis/AR_XIUS/Batxillerat.pdf

02/08/2014

<http://www.libertaddigital.com/economia/por-que-espana-fracasa-ano-tras-ano-en-el-informe-pisa-1276412914/>

03/08/2014

<http://www.aprendemas.com/Guias/Especial-Docencia-Oct2011/P4.asp>

<https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/index.php/Italy:Overview>

<http://www.ibe.unesco.org/es/en-el-mundo/regiones-de-la-unesco/europa-y-america-del-norte/italia/profile-of-education.html>

<http://www.istruzione.it/web/hub>

<http://www.istruzione.it/web/istruzione/intercultura>

12/8/2014

http://www.indire.it/lucabas/lkmw_file/eurydice///sintesi_sistema_educativo_italiano.pdf

http://transalp.lavorosenzafrontiere.org/contenuti_it/italia/sist_scolastico_it.htm

24/08/2014

<http://www.ncee.org/wp-content/uploads/2010/04/Italy-Education-Report.pdf>

<http://www.euroeducation.net/prof/italco.htm>

<http://www.justlanded.com/english/Italy/Articles/Education/Italian-Schools>

26/8/2014

<http://www.understandingitaly.com/profile-content/education.html>

http://it.wikipedia.org/wiki/Scuola_secondaria_di_primo_grado

http://it.wikipedia.org/wiki/Istruzione_in_Italia

http://www.giovanisi.it/files/2011/10/The-istitutional-mapping-of-Italy_s-education-system_Bifulco.pdf

http://www.indire.it/lucabas/lkmw_file/eurydice/sintesi_sistema_educativo_italiano_EN.pdf

1/9/2014

<http://www.libertaddigital.com/internacional/europa/2013-10-04/sabado-que-tiene-el-modelo-educativo-finlandes-que-no-tiene-el-espanol-1276501044/>

3/9/2014

<http://www.rtve.es/noticias/20131128/congreso-aprueba-lomce-septima-ley-educativa-votos-del-pp-rechazo-oposicion/804900.shtml>

http://es.wikipedia.org/wiki/Ley_Org%C3%A1nica_para_la_Mejora_de_la_Calidad_Educativa

7/9/2014

<http://www.gazzettaufficiale.it/eli/id/2014/07/23/14A05686/sg>

12/9/2014

<http://www.efdeportes.com/efd148/el-sistema-educativo-en-finlandia.htm>

<http://www.edu.fi/>

8/11/2014

<http://www.dtesis.univr.it/?ent=cs&id=490&lang=it>

27/11/2014

<http://www.boe.es/buscar/pdf/2006/BOE-A-2006-7899-consolidado.pdf>

[http://www.ipes.anep.edu.uy/documentos/noticias_portada/vinculo_abajo/dir_ces/matetrial
es/cap1.pdf](http://www.ipes.anep.edu.uy/documentos/noticias_portada/vinculo_abajo/dir_ces/matetrial
es/cap1.pdf)

30/11/2014

<http://www.teachingintheuk.com/go/uk-teaching-info/school-system/>

<http://www.uel.ac.uk/cass/teachertraining/primaryteachertraining/>

2/12/2014

<http://www.ioe.ac.uk/studentInformation/1032.html>

http://politica.elpais.com/politica/2011/08/05/biografiaeldebate/1312564698_244213.html

<https://www.gov.uk/>

Vídeo: “Cuestión de Educación” de Jordi Èvole